БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 127 (4586).

29 ИЮНЬ ПАЙШАНБА 1972 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ҚАРДОШЛИК, САМИМИЙЛИК ВАЗИЯТИДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР ҳукумати 27 июнда Катта Кремль саройида Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Куба Республикаси Революцион ҳукуматининг бош министри Фидель Кастро Рус шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда ўртоқ Фидель Кастро Русга ҳамроҳ бўлиб келган кубалик партия ва давлат арбоблари, шунингдек Куба Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Рауль Гарсия Пелаес ҳам бўлдилар.

Совет томонидан зиёфатда Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, Б. Н. Пономарев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқлар ва бошқа расмий кишилар бўлишди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ

Қадрли ўртоқ Фидель Кастро!

Сизни ва Сиз билан бирга келган кубалик дўстларни—қаҳрамон озодлик оролининг вакилларини зўр хурсандлик билан табрикламоқдамиз. Куба Республикаси бизнинг Ватанимиздан бир қанча минг километр олисда, ўртада денгиз ва океанлар бор. Лекин Куба ҳар бир совет кишисига яқин ва унинг кўнглидан қадрли жой олиб турибди. Сизларни азиз меҳмонлар қаторида кутиб олаётган КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукумати сизлар билан бизнинг бу янги учрашувимиз партияларимизнинг бирлигини, қардошлик алоқалари, идеология ва мақсадларнинг муштараклиги билан ўзаро боғланган халқларимизнинг дўстлигини тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамлашига ишонадилар.

Ўзларингизга яхши маълумки, азиз дўстлар, бизнинг кўп миллионли партиямиз, совет халқи қардош Кубага, Америка қитъасидаги биринчи социалистик революция бўлган Куба революциясининг ишига ниҳоят даражада ҳайрихоҳлик билан қараб келмоқдалар.

Кубадаги революционерларнинг бир қанча авлоди давом эттириб келаётган ажойиб традицияларни биламиз. Испан истилочиларига қарши Хосе Марти руҳлантирган жанг, Америка империализмига қарши кураш йиллари, Куба пролетариатининг жанговар чиқишлари, Монкадаги қилинган ва тилларда достон бўлиб қолган штурм, «Гранма десанти» ва Сьерра-Маэстра эпопеяси — мана шуларнинг ҳаммаси Куба тарихигагина хос воқеалар эмас.

Куба революцияси шунчаки оддий бир воқеа бўлган эмас. Жаҳон озодлик ҳаракатининг йилномасидаги ҳақиқатан ҳам ёрқин саҳифалар Куба революцияси билан боғланган.

Яқин келгусида куба халқи, у билан бирга эса Совет Иттифоқи халқлари, қардош социалистик мамлакатларнинг халқлари янги социалистик давлат—Куба Республикаси ташкил топганлигининг 14 йиллигини нишонлайдилар. Шу йиллар давомида амалга оширилган революцион ўзгаришлар Куба жамиятининг қиёфасини бутунлай ўзгартириб юборди, ишчилар, деҳқонлар, халқ зиёлиларининг ижодий имкониятларини очиб ишга солишга имкон берди. Экономика ва маданиятни ривожлантирмоқ учун, социалистик қурилишнинг янги босқичларига ўтмоқ учун бақувват пойдевор яратилмоқда.

Революцияда осон йўллар бўлмайди, биз буни ўз тажрибамиздан биламиз. Партиямизнинг асосчиси ва жаҳон пролетариатининг улуғ йўлбошчиси В. И. Ленин ҳокимият ишчилар синфи билан унинг иттифоқчилари қўлига ўтгандан кейин бошланадиган революцион ишнинг мураккаблигини неча марталаб кўрсатиб ўтган эди. Бу—жамиятни бошқаришнинг янги системасини яратиш, планли социалистик хўжаликни йўлга қўйиш, экономикани юксалтириш ва шу асосда меҳнаткаш халқнинг турмушини яхшилаш йўлида қилинадиган ишлардир. Ижтимоий муносабатларни тубдан ўзгартириш, янги кишини тарбиялаш кун сайин қаттиқ меҳнат қилишни, халқнинг барча маънавий ва жисмоний кучларини уюштиришни талаб этади. Бу масъулиятли вазифаларни кучли синфий душманга қарши, шиддатли кураш олиб бориб, сизларнинг эса яна бунинг устига энг катта империалистик давлатга бевосита яқин турган ҳолда кураш олиб бориб ҳал этишингизга тўғри келади.

Агар мана шу қийинчиликларнинг ҳаммасини ўзича, халқаро вазиятдан ажратилган ҳолда олиб қаралса, бу қийинчиликлар енгиш мумкин бўлмайдигандек кўриниши мумкин. Лекин ҳамма гап шундаки, эндиликда социализм инсоният тараққиётида ҳукмрон йўналиш бўлиб қолган шароитда социалистик революция туғилиб ғалаба қозонмоқда. Социалистик Куба якка-ёлғиз эмас, у жаҳон социалистик системасининг мустаҳкам таркибий қисмидир. Унинг халқаро позицияларини, манфаатларини ва хавфсизлигини Куба Коммунистик партиясининг қатъий сиёсати ва Куба Революцион халқининг қаҳрамонлиги маҳкам муҳофаза қилиб турибди, шу билан бирга унга СССР, социалистик ҳамдўстликнинг бошқа мамлакатлари ҳам мадад бериб, ўзларининг сиёсий нуфузлари билан қувватлаб турибдилар. Биз буни бир неча марта айтганмиз ва ҳозир ҳам жуда қатъият билан такрорламоқдамиз.

Куба халқига нисбатан қардошлик ҳисларимиз тўғрисида гапирар эканмиз, бу бизнинг назокат ва мулозимат юзасидан айтаётган гапларимиз эмас. Лениннинг интернационализм принципларига асосланган дўстликни биз, совет коммунистлари ҳар доим энг ишчанлик, энг амалий бирдамлик билан боғлаб келамиз ва бундан буён ҳам шундай қилаверамиз. Совет-Куба муносабатлари йилдан йилга бойимоқда ва такомиллашмоқда. Бу муносабатлар хилма-хил ҳамкорликни ўз ичига олади. Биз ҳам бу муносабатларни янада ривожлантираверишга, янги поғоналарга кўтараверишга тайёрмиз.

Сиз, ўртоқ Фидель, Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллигига бағишлаб сўзлаган нутқингизда, Ленин таълимоти ҳаммага хос эканлигини, ҳар бир чинакам революционер шу таълимотга амал қилиши лозим деган фикрни уқтириб ўтган эдингиз.

Дарҳақиқат, ленинизм шундай ғоявий негиздирки, у турли мамлакатлардаги ишчилар синфининг, меҳнаткашларнинг мақсади ва сиёсатини белгилаб бермоқда, уларнинг курашига изчил интернационал тус бермоқда. Шу сабабли мана шу буюк таълимот ғояларини ўз мамлакатларининг ўзига хос шароитида амалга ошираётган коммунистлар учун социалистик қурилишнинг жонли тажрибаларини улар билан ҳар доим баҳам кўришлари, ўзаро ҳамкорлик қилиб бир-бирларига ёрдамлашиб туришлари ниҳоят даражада зарурдир.

(Давоми иккинчи бетда).

Суратда: музокаралар пайтида.

В. Кошевой ва В. Мусаэльян фотоси.

ЎРТОҚ ФИДЕЛЬ КАСТРО РУСГА ЛЕНИН ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний 27 июнда Кремлда Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Куба Республикаси Революцион ҳукуматининг бош министри Фидель Кастро Русга Ленин орденини топширди. Орден топшириш маросимида Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, Б. Н. Пономарев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқлар, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Н. В. Подгорний Фидель Кастрога мурожаат қилиб бундай деди: СССР Олий Совети Президиуми империализмга қарши курашдаги ғоят катта хизматларингиз учун, тинчлик ва социализм ишига қўшган улкан ҳиссангиз, Совет Иттифоқи билан Куба Республикаси ўртасида ҳар томонлама дўстона муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш йўлида актив иш олиб борганингиз учун сизни шу юксак мукофот билан тақдирлайди.

Ўртоқ Н. В. Подгорний Фидель Кастрога чин кўнгилдан сиҳат-саломатлик тилади, Куба халқининг бахт-саодати йўлидаги, Совет Иттифоқи билан Куба ўртасида дўстлик ва қардошлик муносабатларини янада ривожлантириш манфаатлари йўлидаги, тинчлик ва социализм иши манфаатлари йўлидаги фаолиятида катта муваффақиятларга эришувини истаганлигини билдирди.

Ўртоқ Фидель Кастро Рус ўзининг жавоб нутқида Ленин ордени билан мукофотлаб унга билдирилган юксак шараф учун СССР Олий Совети Президиумига ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев, бошқа совет раҳбарлари Фидель Кастро Русни юксак мукофот билан чин кўнгилдан ва самимий табрикладилар унга сиҳат-саломатлик ва Куба Коммунистик партияси ва Куба Республикаси Революцион ҳукуматининг бошлиғи сифатида қилаётган катта самарали ишларида муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

ИЛҒОРЛАР МИНБАРИ

ҲАР ТУП ҒЎЗАДА МЎЛ ҲОСИЛ ТЎПЛАЙМИЗ

Кейинги йилларда пахтачиликка жуда кўп янгиликлар кириб келаяпти. Деҳқонларимиз техника билан тўла-тўкис қуролланганлар. Ҳар хил трактор, бульдозерлар, пахта териш агрегатлари, чеканка қилиш машиналари, ҳашоратга қарши курашадиган аппаратлар, ҳатто самолётлар ҳозирги замон деҳқонлари ихтиёрида. Уларга ишчилар яна ҳар хил ўғитлар, ҳашоратга қарши, ёввойи ўтларни йўқотадиган химия махсулотлари етиштириб бермоқдалар. Шўларни қўллаш, пахтачилик ишига татбиқ этиш деҳқончилик маданиятимизнинг ошаётганини билдиради, албатта. Лекин шуларни қўллашни ўзи, турмушга татбиқ этилишининг ўзи деҳқончилик маданиятимизнинг кўтарилганини тўла ифодалай олмайди. Халқимизда бир гап бор, «чучвара ейишдан мақсад гўшт, ейишдир. Шунинг учун ҳар хил техника воситаларини қўллашдан, химия маҳсулотларин инг ишлашидан мақсад пахта ҳосилдорлигини оширишдан иборат.

Янгийўллик илғор 50 центнерчи пахтакорларни деҳқончилик маданиятининг жарчилари, тарғиботчилар, шу ҳаракатнинг карвонбошилари десак бўлади. Бу қутлуғ ҳаракат ҳамманинг эътиборини ўзига жалб қилди. Кўплар қатори биз ҳам шу шонли ҳаракатга қўшилдик. Бригадамиз-ерлари қирга насос билан сув чиқадиган жойда. Бултур 120 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27,2 ўрнига 37 центнердан ҳосил йиғиб олдик. Яъни планидагига нисбатан ҳосилдорликни салкам ўн центнердан оширишга эришдик. Бу йил эса янгийўллик илғор пахтакорлар ҳаракатига қўшилиб, бригадамиз аъзолари билан келишиб ҳар гектар ердан 45 центнердан ҳосил оламиз деб қарор қилдик.

Ҳар гектар ердан қандай қилиб юқори ҳосил олмоқчимиз, бизни ҳисоб-китобимиз, ишонган жойимиз нимадан иборат? Аввало биз бригада аъзоларининг меҳнатсеварликларига, интизомларига, ҳар бир агротехника тадбирларини ўз вақтида астойдил ўтказишларига ишонамиз. Чунки интизом бор жойда ҳар қандай тадбир амалга оширилаверади. Сўнгра бизда Қаюм Сафаров, Амирхон Бокиров сингари ажойиб механизатор звено бошлиқлари бор, Нурилла Чиндавлатов, Раимбек Йўлчиев, Мавлон Каримов, Аблаш Исмоилов сингари сувчилар, Жаннат Ширинова, Халима Дарвишова, Деҳқон Ахмедов сингари колхозчиларимиз, бизга маслаҳатгўй Раззоқ Нажмиддинов, Туроббой Нуров сингари нуроний отахонларимиз бор. Шулар сингари меҳнатсевар кишиларимизга астойдил ишонамиз.

Кузда пахта майдонларига 1200 тонна маҳаллий ўғит 66 тонна суферфосфат солиб шудгор қилинган. Ҳозир кўчатимиз олдинги йилдагидан анча текис ва тўла. Айни пайтда гуллаб турган ғўзалар 1,5 марта озиқлантирилди.

Албатта юқори ҳосил олиш ўз ўзидан бўлмайди. Кўчатимиз текис, ўт йўқ деб ўтираверган билан ҳосил бўлмайди. Катта пайкаллардаги ҳар бир туп ғўза бир хил бўлмайди, албатта. Шунинг учун деҳқон тер тўкиб ақл ва фаросати билан ишнинг кўзини билиб ишламаса кўзлаган маррага етолмайди. Юқори ҳосил меҳнат билан, фақат оқилона меҳнат билан қўлга киритилади.

Бригадамиз аъзолари буни жуда яхши тушунадилар, масъулиятни сезадилар. Биз яқинда мажлис қилиб бундан буён қандай тадбирларни амалга оширишимиз зарурлигини, айни кунларда ишнинг қай вақтда бошлаб, қачон дам олиш пайтларини ва бошқа тадбирларни, интизомни янада мустаҳкамлаш зарурлигини белгилаб олдик. Ҳозир кун иссиқ бўлгани учун эрта соат 5 дан иш бошлаяпмиз.

Бригадамизда сув билан бирга албатта шарбат оқизиш кераклиги белгилаб қўйилди. Яна муҳим тадбирлардан бири айрим ғўзаларни қўшимча озиқлантиришдан иборат. Бунинг учун паррандачилик фабрикасидан товуқ гўнги ташила бошланди. Ғўзаларни қўшимча озиқлантириш учун 400 тонна гўнг қатор ораларига солинди. Қўшимча озиқлантириш қуйидаги тартибда ўтказилади. Колхозчилар эгатма эгат ғўзаларни кўздан кечирмоқдалар. Ривожи паст бўлган ғўзанинг тагига кўмма қилиб гўнг солинаётир.

Ҳашоратга қарши курашнинг яхши уюштирилиши ҳам мўл ҳосил гарови. Биз ҳашоратга қарши дори сепишдан ташқари, ҳашоротнинг уяси бўлган карта четларида, уватларда бўлган ёввойи ўтларни йўқотдик, ўтларни қириб ташлаб топтоза қилиб қўйдик. Хуллас ғўза парваришини яхшилашга қаратилган ҳамма тажрибаларни амалга ошириш учун бригадамиз аъзолари якдил бўлиб ҳаракат қилмоқдалар.

Уларнинг ягона мақсадлари эл олдида олган юксак мажбуриятларини бажариш. Совет Иттифоқининг 50 йиллигини ёруғ юз билан кутиб олишдан иборат. Шунинг учун мен аъзоларимиз ўз сўзларининг устидан чиқишларига тўла ишонаман.

Нозим МИРЗАЕВ.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг бригада бошлиғи.

СССР ГОСПЛАНИДА УЧРАШУВ

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри ўртоқ Фидель Кастро Рус 28 июнда СССР Госпланида бўлди.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госпланининг раиси ўртоқ Н. К. Байбаков самимий, дўстона суҳбат вақтида мамлакат экономикасининг ривожланиши тўғрисида, жумладан, тўққизинчи беш йиллик план қандай бажарилаётганлиги ҳақида, шунингдек, СССР халқ хўжалигини жорий планлаштириш ва перспектив планлаштириш қандай уюштирилганлиги тўғрисида сўзлаб берди.

Суҳбатда ўртоқ Фидель Кастро Рус билан бирга келган Куба партия ва давлат арбоблари Карлос Рафаэль Родригес, Диоклес Торральбо Гонсалес, Флавио Браво Пардо, Хорхе Рискет Вальдес, Османи Сьенфуэгос Горриаран, Хосе Наранхо Моралес, Жоэль Доменеч Бенитес, Луис Гутьеррес Фонтесилья, Герман Амадо Бланко, ўртоқлар, шунингдек Куба Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси ўртоқ Рауль Гарсия Пелаес қатнашдилар.

Суҳбатда Совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ К. Ф. Катушев, Совет Иттифоқининг Куба Республикасидаги элчиси ўртоқ Н. П. Толубеев ва бошқа расмий кишилар қатнашдилар.

Ўртоқ Фидель Кастро Рус шу куниёқ СССР Госпланининг асосий ҳисоблаш марказида бўлди. (ТАСС).

«ЧИРЧИКЖИЛСТРОЙ» бошқармасида беш йиллик планни муддатидан олдин бажариш ташаббуси кенг қулоч ёйган. Сервер Дубовик ҳам ўз зиммасига юксак ва шарафли вазифа олиб меҳнат қилаётган монтажчиларнинг биридир. У кунлик топшириқларни 120—130 процентга етказиб, коллектив ҳурматини қозонмоқда.

В. Тюргашкин фотоси.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИНИНГ УЛКАН ПАХТА ХИРМОНИ УЧУН

НАМАНГАН. 28 июнь. (ЎзТАГ). Қишлоқ хўжалик ходимларининг бу ерда бўлиб ўтган область кенгаши мўл ҳосил тўплаш ва 1972 йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажариш борасида пахтакорларнинг масъулиятли вазифаларини муҳокама қилди.

Область партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев ишларнинг бориши ҳамда область партия ташкилоти, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ва мутахассислари, барча қишлоқ хўжалик меҳнатчиларининг энг муҳим вазифалари тўғрисида кенгаш аҳлига ахборот берди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари область пахтакорлари номидан Фарғона водийси дала меҳнаткашларига қарата мурожаат қабул қилдилар. Наманганликлар СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини рекорд ҳосил билан нишонлаймиз ва Ватанга камида 400 минг тонна «оқ олтин» етказиб берамиз—ҳар гектар ердан 31 центнердан ҳосил кўтарамиз, деб дангал айтдилар. Ҳосилнинг олтмиш проценти машинада териб олинади. Кўпгина хўжаликлар ҳар гектар ердан 45—50 центнердан ҳосил кўтариш ва бутун пахтанинг 80—95 процентини машинада териш мажбуриятини олдилар.

Кенгаш қатнашчилари мамлакатга уч миллион тонна пахта етказиб берадиган Фарғона ва Зарафшон водийлари пахтакорлари ўртасида социалистик мусобақани ташкил этишни ва июль ойининг дастлабки кунларидаёқ юбилей мажбуриятларининг бажарилишини областлар ўртасида ўзаро текширишни бошлаб юборишни таклиф қилдилар.

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Кеча меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советининг навбатдаги сессияси бўлиб ўтди.

Сессия КПСС XXIV съезди қарорлари асосида халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, савдо ва аҳолига маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш чоралари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Бу масала юзасидан область ижроия комитети раисининг ўринбосари **И. И. Маматисаев**нинг доклади ҳамда область Совети саноат бўйича доимий комиссиясининг раиси **К. М. Тимофеев**нинг қўшимча доклади тингланди.

Сессияда область Советининг социалистик қонунчилик ва жамоат тартибини сақлаш бўйича доимий комиссиясининг иши тўғрисидаги ҳисобот ҳам муҳокама қилинди. Доимий комиссия раиси **Ж. М. Маликов** ҳисобот берди.

Сессияда область ижроия комитетининг раиси **С. А. Асомов** нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

Шунингдек сессия ташкилий масалаларни ҳам қараб чиқди.

(Сессия тўғрисидаги батафсил ҳисобот газетамизнинг навбатдаги сонида босилади).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУ ЙИЛ 28 ИЮНГАЧА ҒАЛЛА ЎРИМИНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — ўрилган майдон гектар ҳисобида, иккинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

Оққўрғон	640	50,3
Калинин	1455	37,4
Оҳангарон	5285	33,4
Янгийўл	1860	20,4
Бўка	683	19,6
Бекобод	877	16,4
Ўрта Чирчиқ	1009	13,9
Пискент	619	13,5
Орджоникидзе	64	12,5
Юқори Чирчиқ	405	2,8
Бўстонлиқ	—	—
Область бўйича	12.897	16,2

САНОАТЧИЛАРИМИЗ ЗАФАРИ

Тошкент шаҳар ва Тошкент область саноат корхоналарининг коллективлари СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан социалистик мусобақани авж олдириб, маҳсулот ишлаб чиқариш, уни реализация қилиш ва қатор муҳим буюм турларини тайёрлаш бўйича ярим йиллик планни муддатидан илгари 28 июнда бажардилар.

Прокат, кўмир, химия асбоб-ускуналари, қатор кабель маҳсулотлари, ҳаво компрессорлари, цемент, рўзғор холодильниклари, чарм пойафзал ва бошқа саноат буюмлари ишлаб чиқариш плани тўла ва ошириб бажарилди.

Ангрен, Бекобод, Янгийўл шаҳарлари, Оҳангарон, Бўстонлиқ, Бўка, Пискент, Юқори Чирчиқ, Ўрта Чирчиқ ва Янгийўл районлари корхоналари коллективлари ярим йиллик планинг муддатидан илгари бажарилишини таъминладилар.

Ой охиригача пландагидан ташқари 30 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарилади.

ҚАРДОШЛИК, САМИМИЙЛИК ВАЗИЯТИДА

(Боши 1-бетда).

Сиз шу сафарингизда янги турмуш қураётган бир қанча дўстона мамлакатларга бориб келдингиз, ўша мамлакатлардаги халқлар қилаётган қизғин меҳнат самараларини ўз кўзингиз билан кўрдингиз. Европадаги социалистик мамлакатларда социалистик қурилишнинг бой ва кўп қиррали практикаси билан танишдингиз, энди сиз кейинги йилларда бизда, Совет Иттифоқида қилинган ишларни, бизнинг халқимиз партия XXIV съезди белгилаб берган планларни бажара бориб, қандай катта вазифаларни ҳал этаётганлигини қуришингиз мумкин.

Муҳтарам дўстлар!

Биз, коммунистлар, шуни яхши биламизки, муштарак революцион ишимизда ҳал этиладиган проблемалар ҳали кўп, булар осон проблемалар эмас. Лекин биз жаҳонда ривож топаётган революцион ўзгаришларни сира тўхтатиб бўлмаслигига мутлақо аминмиз. Бунга жаҳон социалистик ҳамдўстлиги гарантия бўлиб турибди, бу ҳамдўстликнинг сиёсий, иқтисодий ва мудофаа қудрати тўхтовсиз ўсиб бормоқда. Ишчилар ҳаракати ва миллий озодлик ҳаракатининг жаҳон социалистик системаси билан мустаҳкам боғланиб, биргаликда ҳаракат қилаётганлиги ҳам бунга гарантия бўлиб турибди.

Халқаро ишларда ленинча йўлни изчиллик билан ўтказиб келаётган КПСС Марказий Комитети ва Совет Ҳукумати социалистик мамлакатларнинг ҳамкорлигини ҳар томонлама ривожлантиришни, уларнинг дўстлиги ва қардошлик иттифоқини мустаҳкамлашни ўзларининг биринчи галдаги вазифалари деб билмоқдалар. Социалистик ҳамдўстликнинг ўзи империализмнинг йўлини тўсиб турган энг катта кучдир, тинчлик ва социал тараққиётнинг таянчидир.

Ҳозирги кунда барча мамлакатларда миллион-миллион курашчилар инсониятнинг келажагини жамиятни революцион тарзда ўзгартириш йўли билан яхшилаш учун ҳаракат қилмоқдалар. Халқаро ишчилар синфи, жаҳон коммунистик ҳаракати мана шу курашчиларга етакчилик қилмоқда.

Биз ҳозирги вазиятга сергаклик билан қараб, реал баҳо бермоқдамиз. Халқаро кескинликни юмшатишдаги муваффақиятларга қарамай тинчлик, миллий ва социал озодлик ишининг душманларига қарши яна оғир курашлар олиб боришга тўғри келади. Марксчи-ленинчилар империализмнинг халқ манфаатига зид моҳияти ва унинг агрессив интилишлари тўғрисида хом хаёл қилмайдилар.

Шарқи-Жанубий Осиёда уруш олови ҳануз ловуллаб турибди, Вьетнамнинг қаҳрамон халқи, Лаос ва Камбоджа халқлари озодлик ва мустақиллик учун жанг қилиб турибдилар. Биз Америка агрессиясини кескин қораламоқдамиз. Биз Вьетнам Демократик Республикаси портларини қамал қилиш, халқ хўжалик объектларини, алоқа йўлларини ва аҳоли пунктларини бомбардимон қилишларни кучайтириш учун кейинги вақтларда АҚШ амалга ошираётган чораларни қатъиян қораламоқдамиз. Америка Қўшма Штатлари урушни кенгайтираётганлигига қарши олиб борилаётган курашда вьетнамлик дўстларимиз эришган муваффақиятларни табрикламоқдамиз. АҚШ ва иттифоқчиларининг қўшинларини Жанубий Вьетнамдан батамом олиб чиқиб кетишни, четдан ҳеч кимни аралаштирмай можарони одилона, сиёсий бартараф қилишга эришишни талаб этмоқдамиз. Вьетнам Демократик Республикаси, Жанубий Вьетнам Республикасининг Муваққат Революцион ҳукумати, Камбоджанинг Миллий Бирлик Фронти ва Лаос Ватанпарварлик Фронти тақдим этган таклифлар ижобий музокаралар олиб бориш ва сиёсий бартараф қилишга эришиш учун асос бўлаолади деб ҳисоблаймиз. Совет Иттифоқининг бу масаладаги позицияси равшан ва ўзгармас позициядир. Вьетнам халқига бераётган мададимиз ва ҳар томонлама ёрдамимиз вьетнам халқининг ҳаққоний иши ғалаба қозонгунча давом эттирилаверади.

Яқин Шарқда мураккаб ва хатарли аҳвол сақланиб келмоқда. Беш йилдан кўпроқ вақтдан бери араб ерларини оккупация қилиб турган Исроил агрессорлари ўзларининг босқинчилик сиёсатларини қайсарлик билан давом эттирмоқдалар. Яқин Шарқдаги вазиятни юмшатиш зарур, бунга эса араб давлатларининг агрессор қўшинлари олиб чиқиб кетилсин, деган ҳаққоний талаблари асосида, Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрдаги резолюциясини бажариш асосидагина эришиш мумкин ва лозим.

Ҳинди-Хитойдаги ва Яқин Шарқдаги аҳволни тинч бартараф қилишга эришиш ҳозирги даврнинг жуда актуал вазифасидир, бу вазифа бутун дунёда кескинликни юмшатиш проблемалари билан чамбарчас боғланган.

Эски ва янги мустамлакачилик асоратининг ҳар қандай формаларига қарши, ҳар бир халқнинг ўз тақдирини ўзи ҳал этишидан иборат муқаддас ҳуқуқи учун барча қитъадаги халқлар олиб бораётган курашни Совет Иттифоқи қардош социалистик мамлакатлар билан биргаликда қўллаб-қувватламоқда.

Даврнинг социал жангларида актив қатнашиб, ўзимизнинг нуфузимиздан, реал қувватимиздан бутун социалистик система манфаатлари йўлида, ҳозирги замоннинг барча революцион кучлари манфаатлари йўлида фойдаланишга интилмоқдамиз. Халқларнинг истак-орзуларига мувофиқ коммунистлар жаҳон уруши хавфига қарши курашишни, турли социал системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшашини барқарор қилиш сари қадам-бақадам олға боришни, низоли проблемаларни музокаралар йўли билан ҳал этишга интилишни ўз бурчлари деб ҳисоблайдилар. Инсониятнинг эртанги куни ҳақиқатдан тинчлик куни бўлиши учун ҳамма чораларни кўрмоқдамиз.

Халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун олиб борилаётган курашда кейинги йилларда анчагина натижалар қўлга киритилди. Франция билан ва Европадаги бошқа бир қанча капиталистик давлатлар билан ҳамкорлик қилишга киришдик ва бу ҳамкорлик муваффақиятли ривожланмоқда. Совет Иттифоқи ва Польшанинг Германия Федератив Республикаси билан тузган шартномалари кучга кирганидан кейин Европада тинчликни мустаҳкамламоқ учун янги имкониятлар очилмоқда. Чегараларнинг бузилмаслиги тўғрисидаги принцип таъкидланганлиги, куч қўлланишдан ва куч билан таҳдид қилишдан воз кечилганлиги — мана шуларнинг ҳаммаси умумжаҳон сиёсий иқлимини яхшилашга ўз таъсирини ўтказмоқда.

Юксак доирада олиб борилган Совет-Америка музокараларида ҳам биз мана шу позицияда, давлатларнинг тенглигини эътироф қилиш ҳамда барча мамлакатлар ва халқларнинг қонуний манфаатларини ҳурматлаш асосида давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципини барқарор қилиш позициясида туриб иш олиб бордик. Бу музокараларнинг натижалари жаҳондаги реал аҳволни акс эттирди, деб ҳисобламоқдамиз. Бу натижалар ялпи тинчлик ва халқаро хавфсизлик манфаатларига, барча мамлакатлардаги халқларнинг манфаатларига мос бўлиб тушмоқда. Энди гап тузилган муҳим битимларни амалга оширишда қолди.

Тинч-тотув яшаш принципини барқарор қилдиришга интилаётган эканмиз, шуни яхши биламизки, бу муҳим ишдаги муваффақиятлардан идеология курашини сусайтириш мумкин деган маъно асло келиб чиқмайди. Аксинча, бу курашнинг кучаяверишига, икки социал система ўртасидаги кураш формаси тағин ҳам кескинлашаверишига тайёр бўлиб туришимиз керак. Икки социал система курашининг қандай натижа билан якунланиши тўғрисида бизда шак-шубҳа йўқ, чунки тарих ҳақиқати, ижтимоий ривожланишнинг объектив қонунлари — биз томонда!

Шуни уқтириб ўтмоқчиманки, ўртоқлар, партиямизнинг XXIV съездида белгилаб берилган ташқи сиёсий йўли коммунистик ва ишчи партияларнинг 1969 йил Москвада бўлиб ўтган халқаро кенгашида қўйилган вазифаларга тўла равишда мувофиқдир.

У ёки бу давлатларнинг халқаро ишлардаги роли тўғрисида кейинги вақтларда кўп гапирилмоқда. Ҳатто «ўта буюк давлат» термини ҳам пайдо бўлиб қолди. Биз мамлакатлар ўртасидаги синфий тафовутларни хас-пўшлашга қарши чиқмоқдамиз. Совет Иттифоқи ҳақиқатан буюк ва қудратли давлат, лекин у аввало синфий социалистик ташқи сиёсат ўтказаётган социалистик давлатдир. Социализм кучларини мустаҳкамлаш, барча халқларнинг эркин ва мустақил бўлишига, тинч меҳнат қилишга баббаравар ҳаққи борлиги учун халқаро майдонда бирбири билан, маҳкам боғланиб иш олиб бораётган бошқа қардош социалистик мамлакатлар «катта» ёки «кичик» давлат сиёсатини эмас, балки мана шундай синфий социалистик ташқи сиёсатни ўтказиб келмоқдалар.

Қадрли ўртоқ Фидель!

Яна бир марта шуни уқтириб ўтмоқчиманки, сизнинг визитингизга, бошланган музокараларга катта аҳамият бермоқдамиз. Ҳамма масалалар устида батафсил фикрлашиб олиш ва Совет-Куба муносабатларини янада ҳар томонлама ривожлантириш йўлларини биргаликда белгилаб олиш имконияти бизни астойдил қувонтирмоқда. Сиз билан учрашувимиз партиямиз ва халқларимизни муштарак революцион ишда тағин ҳам мустаҳкамроқ қилиб жипслаштиришига аминмиз.

Энди кези келгандан фойдаланиб ва бу ерда ўтирганларнинг ҳаммаси номидан Ленин ордени билан мукофотланганлигингиз муносабати билан Сизни чин кўнгилдан яна бир марта қутлашга ижозат бергайсиз. Партиямиз, совет халқи шу мукофот билан қардош Кубанинг раҳбари, мамлакатимизнинг содиқ дўсти, халқаро коммунистик ҳаракатнинг таниқли арбоби сифатида Сизнинг қилган хизматларингизни тақдирладилар.

Сиз бориб келган қардош мамлакатларда коммунистлар, меҳнаткашлар сизларни жуда самимий, дўстона кутиб олганликларидан хурсандмиз.

Совет диёрида ҳам Сиз мана шундай қизғин ва хушнудлик билан кутиб олинаётганлигингизни ҳис қилган бўлсангиз керак, деб ишонаман.

— Ўртоқ Фидель Кастронинг соғлиғи учун, барча кубалик дўстларнинг соғлиғи ва муваффақиятлари учун!

— Коммунистик партия ва Революцион ҳукумат раҳбарлигида социализм қураётган қаҳрамон Куба халқи учун!

—Совет Иттифоқи билан Куба Республикасининг буюк социалистик интернационализм принципларига асосланган дўстлиги ва ҳар томонлама ҳамкорлиги мустаҳкамланаверсин!

Сўнгра Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Куба Республикаси Революцион ҳукуматининг бош министри Фидель Карстро Рус нутқ сўзлади.

ЎРТОҚ ФИДЕЛЬ КАСТРО РУС НУТҚИ

Қадрли ўртоқ Брежнев!

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзолари, қадрли ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитетининг, СССР Олий Совети Президиумининг ва Совет Ҳукуматининг аъзолари, қадрли ўртоқлар!

Делегациямиз, партиямиз ва халқимиз шаънига КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет Ҳукумати номидан ҳозиргина ўртоқ Л. И. Брежнев айтган қизғин қардошларча бирдамлик сўзларидан ниҳоят даражада миннатдормиз.

Минг йиллар давомида инсоният синфий жамиятдан бўлак жамиятни билган эмас. Эксплуататорларга ва эксплуатация қилинувчиларга нафратомуз бўлинган дунёдан бўлак дунёни инсон тасаввур қилган эмас. Қуллар, плебейлар, крепостнойлар, косиблар, деҳқонлар, пролетарлар инсоният жамиятининг ривожланиши давомида бир-бирини алмашлаб турган ҳукмрон озчилик асорати остида ишлаб келдилар ва азоб тортдилар.

Тарихнинг аламли йўли беҳисоб мазлумлар авлодларининг тўкилган тери ва қони билан суғорилди. Инсониятнинг шафқатсиз қонунлар билан чамбарчас боғланган бу тарихи муайян моддий шароитларнинг пайдо бўлишига ва одамни-одам эксплуатация қилишини батамом ва абадий тугатиши лозим бўлган ижтимоий синфнинг рўёбга чиқишига олиб келди ва энг ёрқин ақл эгаларининг сиёсий тафаккурини жамият тарихини бошқарадиган қонунларни ўрганишга ва очишга йўллади. Маркс билан Энгельс бу қонунларни ўргандилар ва шу қонунларга асосланиб, тарихнинг боришини ўзгартирувчи синф бўлган пролетариатнинг илмий доктринасини яратдилар. Ленин бу доктринани ривожлантирди ва амалда доҳиёна қўлланди. Россия ишчилар синфи Ленин ва у яратган партия раҳбарлигида биринчи социалистик революцияни эксплуатация қилинаётган деҳқонлар билан иттифоқ бўлиб амалга оширди ва инсониятнинг узоқ давом этган машаққатли ва мушкул ривожланиш жараёнида социалистик революция билан бирга энг чуқур социал ўзгаришларни ҳам амалга оширди. Маркс таъбири билан айтганда инсониятнинг олд тарихига хотима берилди ва унинг чинакам тарихи бошланди. Октябрь революциясининг, рус ишчилар синфининг, Ленининг ва Ленин тузиб берган большевистик партиянинг роли мана шундай бўлди.

Ҳеч бир сана, ҳеч бир факт, ҳеч бир инсон, шу кунгача бўлиб ўтган воқеаларнинг биронтаси инсоният ҳаётига шу қадар катта таъсир кўрсатаолмаган эди. Бироқ Октябрь ниҳоят даражада оғир йўлнинг бошланиши эди холос: Қаҳрамон Париж коммунасини йиртқичларча бостиришдаёқ ўзини кўрсатган мудҳиш ва чуқур синфий нафрат билан капиталистик давлатлар Россияга қарши ҳарбий интервенцияни бошлаб юбордилар. Англия, Франция, Япония, Америка империалистлари ва бошқа реакционерлар революцияни бўғиб ташламоқ учун ўз қўшинларини юбордилар, Россия ишчилари ва деҳқонлари эса Ленин раҳбарлигида туғилиб келаётган давлатни қаҳрамонларча ҳимоя қилишга мажбур бўлдилар, бу давлатга ҳамма томондан шиддатли ҳужум қилинмоқда эди.

Ленинча раҳбарлик, коммунистлар, ишчилар ва деҳқонларнинг мислсиз қаҳрамонлиги ўша вақтда революцияни сақлаб қолди. Лекин империалистик урушдан қолган вайронгарчиликларга, харобаликларга интервенциячиларнинг қўшинлари ва уларнинг малайлари олиб келган барбодлик қўшилди. Батамом вайрон бўлган, дармонсизланган, қамал ичида қолган мамлакатда социализм қуриш бошланди, бу ҳам озмунча оғир ва қаҳрамонона куч ва ғайрат талаб қилган иш эмас.

Ўша урушдан кейинги вақтда империалистларнинг бутун сиёсати СССР атрофида ғужғон ўйнади ва СССРга қарши қаратилди. Коммунизмга қарши курашмоқ учун фашизм пайдо бўлди. Гитлер СССРга қарши йўналтирилди, қўллаб-қувватланди ва қуроллантирилди. Мюнхен, буржуа ҳукуматларининг фашизм олдида таслим бўлиши, бошқа капиталистик давлатлар Чехословакияга хиёнат қилганлиги ва у парчаланиб оккупация қилинганлиги, хуллас мана шу шармандали сиёсатнинг ҳаммасини буржуазиянинг Совет Иттифоқига нисбатан нафрати руҳлантириб турди. Иккинчи жаҳон уруши ва гитлерчиларнинг совет халқига қарши агрессияси мана шуларнинг муқаррар натижаси бўлди.

Жаҳонда биринчи социалистик давлатни ҳимоя қилиб ва фашизмни емириб ўзининг 20 миллион фарзандини қурбон қилган халқдан инсоният абадий миннатдор бўлиши ва унга абадий ташаккур айтиши лозим. Мамлакатни фашизм билан курашишга тайёрлаган беш йиллик планлар, уруш қизиб турган пайтда мудофаа саноатининг катта қисми эвакуация қилинганлиги, Ленинград, Москва, Сталинград, Кавказ, Севастополнинг қаҳрамонона мудофааси, Курск олдидаги буюк жанг ва шиддатли ҳужум бошланиб, бу ҳужум Берлинни қўлга киритиш ва Европадаги эзилиб ётган жуда кўп халқларни озод қилиш билан якунланганлиги — мана шуларнинг ҳаммаси жаҳон асло унутмайдиган зўр шижоатлар бўлди.

Социалистик Берлинда, Прагада, Братиславада бизнинг делегациямиз шу жойларда олиб борилган жангларда қурбон бўлган совет солдатларининг хотирасини ҳурматлаб, уларнинг қабрларини зиёрат қилди. Руминияда, Венгрияда, Польшада, Чехословакияда, Германия Демократик Республикасида қаҳрамон халқингиз фарзандларининг қони кўплаб тўкилмаган биронта шаҳар ёки қишлоқ йўқ. Жаҳонни фашизмнинг қирғин хавфидан озод қилиш учун курашга қаҳрамон халқингиз мана шундай жуда катта ҳисса қўшган. Социализм яна, бу сафар бир қанча мамлакатларда уруш харобалари устида ва собиқ жанг майдонларида қад кўтаришга мажбур бўлди. Бу сафар ҳам империалистлар АҚШ бошчилигидаги СССРни ва бошқа социалистик мамлакатларни қамал ва иқтисодий блокада қилишни уюштирдилар. Агрессивлик мақсадида НАТО, СЕАТО, СЕНТО ва бошқа ҳарбий пактлар тузилди, СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар атрофида, юзлаб ҳарбий базалар қурилди. Империалистлар атом қуролини монополия қилиб олган эдилар. Улар ўз қўлларига жаҳондаги олтинларнинг ҳаммасини тўплаб олдилар, жаҳондаги табиий ресурсларнинг катта қисмига ва уруш деярли шикаст етказмаган саноатга эга бўлиб қолдилар. Урушдан кейинги даврда улар социалистик лагерга ва революцион ҳаракатга нисбатан мана шундай афзалликларга эга бўлиб қолган эдилар.

Энг шафқатсиз империалистик ва мустамлака ҳукмронлиги шароитида яшаб келган ўнлаб мамлакатлар кейинги 27 йил ичида мустақилликка эришганликлари Октябрь революцияси бошлаб берган ўзгаришлар йўлига ғов солиб бўлмаслигини кўрсатувчи факт бўлиб турибди.

Бугунги дунёнинг сиёсий хариталари биз бундан 30 йил муқаддам кўрган ва жуда катта мустамлакачилик империялари мавжудлигини акс эттирган хариталарга мутлақо ўхшамайди.

Латин Америкасидаги бошқа мамлакатлар каби Америка империализмининг тўла иқтисодий ва сиёсий назорати остида яшаб келган бизнинг мамлакатимиз ҳам бу асоратни улоқтириб ташлаб, ўз революциясини амалга оширди, Америка қитъасида биринчи социалистик давлатни вужудга келтирди, Атлантика океанининг нариги томонида биринчи бўлиб марксизм-ленинизмнинг зафарли байроғини баланд кўтарди.

Маркс, Энгельс ва Ленин принциплари ва ғоялари изчиллик билан амалга оширилганлиги бизни ғалабага олиб келди, бу ғалабани мустаҳкамлашимизга ёрдам берди. Кубага империалистик, идеологик суқилиб кириш учун қилинган уринишларнинг ҳаммаси марксизм-ленинизм халқимизга сингдириб юборган мустаҳкам революцион онгга дуч келиб чил парчин бўлди. Куба шу вақтгача ҳам қаттиқ иқтисодий қамалда турибди. Бизнинг мамлакатимиз мана шундай иқтисодий қамални кўпорувчилик ишларининг энг хилма-хил формаларини, ёлланган малайларнинг ҳужумларини ва ҳарбий агрессия таҳдидини — мана шуларнинг ҳаммасини бошидан кечирди. Бироқ биз — бу курашда якка-ёлғиз қолганимиз йўқ. Асосан Совет Иттифоқи, шунингдек бошқа социалистик мамлакатлар ҳам бизга имконлари борича қурол-яроғ юбориб турдилар, империалистларнинг ўз мақсадларига эришишларига — очлик вужудга келтириш йўли билан куба халқи иродасини синдиришларига имкон бермаслик учун зарур техникавий ва иқтисодий ёрдамни бериб турдилар.

Ҳозирги кунда революцион ғояларнинг обрў ва эътибори ошиб бормоқда, бу ғоялар фақат Латин Америкаси халқлари орасидагина эмас, шу билан бирга Америка жамиятининг ўзида ҳам ёйилмоқда.

Урушдан кейинги қийин шароитларга қарамай социалистик мамлакатларнинг экономикаси кейинги йигирма беш йил ичида айниқса катта муваффақиятларга эришди. Совет фани ва техникасининг мислсиз муваффақиятлари туфайли жаҳон майдонида кучларнинг нисбати социализм фойдасига кескин равишда ўзгарди.

СССР қудрати ўсганлиги империализмнинг авантюристик, урушқоқ агрессив сиёсати йўлига мустаҳкам ғов солиб қўйди. Бу эса тинчлик учун курашдаги ҳал қилувчи омил бўлди, кейинги йилларда катта ютуқларни қўлга киритишга, Европадаги ҳозирги чегараларни тан олишга, куч қўлланишдан воз кечишга, жаҳоннинг шу районида уруш хавфини камайтиришга, шунингдек хавфсизлик масалаларига бағишлаб Европа кенгашини ўтказиш йўлида қилинаётган ҳаракатларга ёрдам бераётган омил бўлди.

Империализм анчагина ён беришга мажбур бўлиб қолди. Тинчликни сақлаб қолиш ва термоядро уруши қирғин хавфининг олдини олиш йўлида Совет Иттифоқи сарфлаётган куч ва ғайратни бизнинг партиямиз қўллаб-қувватламоқда.

Тинч-тотув яшаш принципини барқарор қилишдан ва шу йўлдаги муваффақиятлардан идеологик кураш бўшаштирилади, деган маъно асло келиб чиқмайди ва икки социал системанинг кураши давомида бу кураш тобора кескинлаша беради, деб Сиз ўртоқ Брежнев айтган сўзларга тўла равишда қўшиламиз. Мана шу сиёсий кураш давомида империализм ўзининг халқаро жандармлик ролини бажариб, бошқа иложи қолмаган жойларда ўзининг позициясини ташлаб кета беради ва ўзининг имкони бўлган жойларда зарба беришга интилаберади.

Ҳинди-Хитойда уруш алангаси ҳануз ловиллаб турғанлигини Сиз ўз нутқингизда айтиб ўтдингиз. Сизнинг Вьетнам тўғрисида айтган гапларингизни, Вьетнамнинг қаҳрамон халқи олиб бораётган одилона иш ғалаба қозонгунча унга Совет Иттифоқи бундан буён ҳам зарур ёрдам ва мададни бераверади, деган сўзларингизни биз ғоят миннатдорчилик билан табриклаймиз. Вьетнамдаги қардошларимизнинг курашига Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, ҳукумати ва халқи нечоғлик вақт сарфлаётганлигини ва нечоғлик диққат ва эътибор бераётганлигини биламиз. Совет Иттифоқининг ташқи сиёсат масалаларига доир баёнотлари жуда катта аҳамиятга эга бўлганлиги бизга маълум ва бу Совет Иттифоқининг қатъий сўзи эканлигини биламиз.

Яқин Шарқдаги қалтис ва хатарли аҳвол сабабли тортаётган ташвишингизга ҳам қўшиламиз ва агрессорларнинг қўшинлари олиб чиқиб кетилсин ҳамда босиб олинган территориялар батамом қайтарилиб берилсин, деб араб халқлари қилаётган ҳаққоний талабни тўла равишда қувватламоқдамиз.

Шу йил 1 майда мамлакатимиз меҳнаткашларига айтган сўзларимизни бу ерда такрорламоқчимиз: бизнинг халқимиз Совет Иттифоқининг принципиал сиёсатига тўла-тўкис ишонади. Бизнинг бу ишончимиз сизларнинг қаҳрамонона тарихингизга, жаҳон революцион ҳаракатини қўллаб-қувватлаётганлигингизга ва инсоният бахт-саодати йўлида қилаётган шижоатларингизга асосланади. Ҳали бизнинг олдимизда узоқ давом этадиган мураккаб ва машаққатли кураш турибди, лекин халқнинг ғалаба қозониши, революциянинг ғалаба қозониши, принципларнинг ғалаба қилиши муқаррар.

Азиз ўртоқлар! Совет Иттифоқига яна бир марта келиш имконияти берилганлиги учун, Совет раҳбарлари ва совет халқи бизни қизғин кутиб олганлиги учун, мени бугун Ленин ордени билан мукофотлаб, менга нисбатан юксак шараф кўрсатилганлиги учун ўзимизнинг чуқур ташаккуримизни изҳор қилмоқчимиз.

Дўстлигимизнинг ҳозирги ҳолатидан, бир-биримизни ўзаро ҳурматлашга асосланган қардошлик муносабатларимизнинг, самимий муносабатларимизнинг ҳозирги ҳолатидан ғоят мамнунмиз. Революцион партиялар ва революцион халқлар ўртасидаги муносабатлар ҳақиқатан ҳам шундай бўлиши керак. Биз мана шу дўстлик йўлида, бу дўстликни мустаҳкамлаш йўлида бундан буён ҳам хормай-толмай ҳаракат қилаберамиз.

Ўртоқ Брежнев, Сизнинг соғлиғингиз учун, барча совет раҳбарларининг ва бу ерда ўтирган барча кишиларнинг соғлиғи учун, қаҳрамон совет халқи учун, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси учун, Куба билан СССР ўртасидаги абадий дўстлик учун қадаҳ кўтаришни таклиф қилмоқчимиз.

Л. И. Брежнев ва Фидель Кастро Рус ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва қизғин, давомли қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди.

Зиёфат қардошлик, самимийлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

ЯХШИ ИШ ТАШАББУСКОРЛАРИ

«Таштекстильмаш» заводининг ёшлар ётоқхонасида истиқомат қилувчи кўпгина ишчилар мастер, партия аъзолигига кандидат Пётр Нипокритийни ўзларининг дўстлари деб ҳисоблайдилар. Пётр математика билан қизиқади, у ўз билимларини ўртоқларига жон деб ўргатади. Пётр ҳозир олий ўқув юртлари ва техникумларга кириш учун ҳозирлик кўраётган бир группа ёш ишчиларга кўмаклашмоқда. Табельчи, комсомол аъзоси Людмила Хахалина уларга рус тилидан консультация беряпти.

Ўқишда ёрдам бериш — ёшлар ётоқхонаси советининг кўпгина қимматли ташаббусларидан бири. Пётр билан Людмила ҳам шу совет составидадир. Совет ёшларини коммунистик руҳда тарбиялаш, уларнинг бўш вақтини оқилона ташкил этиш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда.

Газ пайвандчи Владимир Чесноков ва асбобсозлик цехининг ишчиси Обид Эргашев ўзларининг тенгқурлари орасида ҳамма ҳурмат қиладиган ташкилотчи сифатида кўрсатдилар. Бу ҳар икки комсомол аъзоси ётоқхонада физкультура иши учун масъулдир. Уларнинг ташаббуси билан очилган спорт хонасида кураш, бокс, оғир атлётика машғулотлари ўтказилмоқда. Ёз келиши билан ана шу хонанинг ёнгинасидаги спорт майдончасини жиҳозлаш қизиб кетди.

Конструкторлик бюросининг ходими Лариса Ким, темирчилик-пресс цехининг сайқал берувчиси Александр Дмитров, шу цехнинг комсомол ташкилотчиси Галина Томилова ўз зиммаларига маданий хизмат кўрсатиш вазифасини олдилар. Уларнинг ташаббуси билан завод дам олиш зонасига тез-тез сафар қилиб турилади, спектакллар ва кинофильмларни коллектив бўлиб кўриш тез-тез уюштирилади, ўқилган китоблар тўғрисида мунозаралар ўтказилади. Совет ташаббуси билан жамоатчилик асосларида кутубхона ташкил этилди, иккинчи телевизор сотиб олинди.

Ёшлар уйида истиқомат қилувчи тўрт юз кишининг ҳаммасини яна бир ташаббус — энг яхши хона учун конкурс қизиқтирди. Кейинги вақтларда жюри оғир аҳволга тушиб қолди, мусобақадошларнинг ҳаммаси белгиланган шартларни бажардилар — ҳамма хоналар батартиб, озода, ҳамма жамоат ишида фаол қатнашмоқда, ўқимоқда. Шунга кўра қизил вимпел билан кўчма соврин — радиоприёмник 97-хонада қоладиганга ўхшайди. Бу хонада Пётр Непокритий билан комсомол аъзолари, шлифовкачи Николай Кузьмин ва токарь Геннадий Игнатов истиқомат қилишади.

Г. ЛИПШИЦ,
ЎзТАГ Мухбири.

Хумайра опа Шамшиеванинг карлар жамияти тикувчилик комбинатида ишлаётганига йигирма йилдан ошиб қолди. Меҳнатсевар аёл кунлик топшириқларни 140—150 процентга етказиб, коллектив ҳурматини қозонмоқда. Суратда: олдинда моторист ўртоқ Ҳ. Шамшиева.

*

Пойтахтимизда меҳмон бўлиб турган Новосибирск опера ва балет театри артистлари спектакллардан бўш вақтларда гўзал Тошкентимиз билан яқиндан танишмоқдалар. Куни кеча улардан бир группаси 2-уй комбинати ишчи-хизматчилари ҳузурида бўлиб корхона ҳаёти билан қизиқдилар, ширин, самимий суҳбат қурдилар.

Ф. АБДУРАСУЛОВ фотолари.

ҲОВЛИ КЛУБЛАРИ — ТАРБИЯ ЎЧОҒИ

Маълумки, ўқувчиларнинг 5—6 соатлаб бўш вақтлари мактабдан ташқарида — уйда ва кўчада ўтади. Бунинг устига қишки ва ёзги каникуллар ҳам бор. Мактаб ва унинг педагогик коллективи ўқувчиларнинг машғулотлардан кейин нима билан шуғулланишини, қандай муҳитга тушиб қолганлигини ҳамиша ҳам бирдай била бермайди.

Натижада баъзан ёшлар ўртасида турли хил кўнгилсиз воқеалар юз беради, жамоат тартиби бузилади. Хўш бунга йўл қўймаслик, ўқувчиларнинг бўш вақтларини фойдали ва завқли ўтказишлари учун нима қилиш керак.

Мактаб синфдан ва мактабдан ташқари олиб бориладиган барча таълим-тарбиявий ишларнинг марказига айланиб қолди. Шу билан бирга мактабдан ташқи тарбия муассасалари, пионер саройлари ва уйлари, ёш техниклар, табиатшунослар ва экскурсия-туристик станциялари, болалар клублари ва кутубхоналари, қўғирчоқ театрлари, спорт ва музика мактаблари, пионер лагерлари мавжуд.

Аммо, текширишлар жамоатчиликнинг болалар ва ёшларни ўз турар жойларида тарбиялашдек ажойиб ташаббускорлик ишларига кўпроқ таяниш кераклигини яққол кўрсатмоқда. Шу сабабли ховлиларда болалар билан ишлашнинг турли хил формалари вужудга келмоқда.

Жамоатчи ота-оналар ўзлари яшаётган жойларда — маҳалла, уй бошқармалари ва ЖЭКларда ёшлар тарбиясини ўз қўлларига олиб, бир қанча муваффақиятларга эришмоқдалар. Ховлиларда ёшлар билан ишлашнинг ҳар хил формалари, яъни болалар майдончалари ва хоналари, пионер лагерлари, комсомол-ёшлар штаби ва клублари, ҳовли командалари, пионер уйлари ва шу кабилар бор.

Болаларни турар-жойларда тарбиялашда юқоридаги иш формаларининг қайси биридан фойдаланиш маҳалла ва ҳовли ота-оналарининг ташаббускорлигига боғлиқдир. Пойтахтнинг Урицкий кўчасидаги 29-ховли клуби ва Чилонзор районидаги «Қозиробод» маҳалла комитети ташкил қилган ҳовли пионерлар уйининг ёшлар ўртасида олиб бораётган ишлари айниқса мақтовга лойиқдир.

Жамоатчи ота-оналар комитети раҳбарлигида 1957 йилдан буён намунали ишлар олиб борилмоқда. Кейинчалик бу ховлида ёшлар клуби ташкил этилди. Тўғри, дастлаб бирқанча қийинчиликларга дуч келинди. Аммо, ташкилотчи Ф. Юнусов ва А. Ефимов бошлиқ комитетга ота-оналар ёрдамга келишди. Шунингдек ўқитувчилар, тарбиячилар, врачлар ҳам ота-оналар клуби ишига тортилди. 43-мактабнинг жисмоний тарбия ўқитувчиси Ю. Юсупов клубда физкультура ва спорт секциясини ташкил этди. Валерик, Искандар сингари ўқувчилар спорт бўйича ташкилотчи-инструкторлар қилиб тайинлади.

Волейбол, баскетбол, бокс, теннис ва енгил атлетика секциялари иш бошлади. Клубда техника ва бадиий тўгараклар билан бир қаторда «Моҳир қўллар» тўгараги очилди. Олиб борилаётган тарбиявий ишлар кундан-кунга кенг қулоч ёза борди. Дастлабки, ота-оналар комитети ўз ҳовли пионер ва ўқувчиларигагина хизмат қилган бўлса, кейинчалик қўшни ховли болалари ҳам жалб этила бошланди.

Тиниб-тинчимас коллектив уй бошқармасига қарашли 41, 33, 13, 39, 2, 20, 69, 25-ховлиларда ҳам ёшлар отрядлари ташкил этиш ва уларга павильонлар қуриб беришга қарор қилди. Кўп ўтмай 7 та ховлида болалар учун дам олиш павильонлари қурилди. Районнинг 8 та ховлисида отрядлар ташкил қилинди. Ёшлар ёзги каникул вақтларини кўнгилли ва мароқли ўтказишнинг таъсирчан формаларидан бири пионер лагери эканлигини яхши билган активлар ўғил-қизларнинг ёзги дам олишига алоҳида эътибор бера бошлашди.

Ўтган йилги мавсумда лагерда 200 дан ортиқ ўқувчи мириқиб дам олди. Жисмоний тарбия ўқитувчилари бошчилигида лагерда физкультура ва спорт ишлари қизитиб юборилди. 100 дан ортиқ бола спорт турлари бўйича БГТО ва ГТО значокларини олиш учун норма топширдилар, 50 ўқувчи эса сувда сузиш техникасини мукаммал эгаллаб олди.

Ҳовли клуби ва ота-оналар комитетининг мактаб билан алоқаси тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Райондаги 43-мактаб коллективи навбатдаги кўчма педагогик мажлисни клубда ўтказди. Бунда ўқувчиларнинг фанларни ўзлаштириши, давомати, аҳлоқи ҳақида синф раҳбарлари қисқача ахборот бердилар. Баъзи ўқувчиларнинг ўқиши ва тарбиясида юз бераётган камчиликларнинг асосий сабаблари очиб ташланди. Ўқишни яхши ва аъло баҳолар билан якунлаган ўқувчилар бадиий асарлар ва ўқув қуроллари билан мукофотланди.

Бунинг учун ўқитувчи А. Старцева бошлиқ ташкилий комитет бутун йил давомида тайёргарлик ишларини олиб боради. Мукофотлар тантанали равишда, ота-оналар иштирокида тақдим қилинади.

Пойтахтнинг Октябрь районидаги «Саноат» маҳалласида ёшлар ўртасида олиб борилаётган тарбиявий ишлар ҳам намунали йўлга қўйилган. Маҳаллада яшовчи педагоглар «Ёшлар хонаси»ни ташкил этишди. Унга кекса пенсионер М. Гайдалимова раҳбарлик қилмоқда. Бу ерда маҳалла ўқувчилари ўқийдиган синф рўйхати бор. Унда ўқув фанлари қандай ўзлаштирилаётгани, жамоат ишларининг бажарилаётгани ўз аксини топади. Бордию, бирон бир ўқувчининг ўзлаштирмаётганлиги аниқланса, ёки хулқида салбий ўзгаришлар сезилса, маҳалла ота-оналарининг ўқитувчилар иштирокида йиғилиши ўтказилади ва болаларнинг ножўя ҳаракатлари муҳокама қилинади.

«Ёшлар хонасида» кутубхона ҳам ташкил этилган. Бунда ўзбек, рус ва бошқа қардош халқлар тилларида чиққан бадиий асарлар ва турли китоблар бор. Буларни болаларнинг ўзлари тўплашган.

Маҳалла жамоатчилиги ҳовли болаларининг ўқишлари устидан контроллик қилиш билангина чекланиб қолмай, балки уларни меҳнатсевар, одобли, катталарга нисбатан ҳурмат, кичикларга ғамхўр бўлиш руҳида тарбияламоқда.

Жамоатчилик асосида ташкил қилинган бундай муассасалар ёшларни ўз турар-жойларида тарбиялашда катта имкониятларга эга. Шунинг учун ҳам ҳозирги кунда Тошкент шаҳрининг Ленин, Чилонзор, Киров ва Октябрь районларида 160 дан ортиқ ҳовли, маҳалла комитетлари ва ота-оналар ўз болалари билан қизиқарли ва фойдали ишларни олиб бормоқдалар.

Бола тарбияси мураккаб ва масъулиятли иш бўлиб, бу соҳада мактаб, ота-оналар ва жамоатчиликнинг самарали ҳамкорлик қилишлари зарур. Ана шундагина таълим-тарбия ишларида катта муваффақиятлар қўлга киритилади.

Қ. ҚУВОНДИҚОВ,
педагогика фанлари кандидати.

Меҳри Ашурова Тошкентдаги тажриба пиллакашлик фабрикасининг илғор ишчиларидан ҳисобланади. СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун фабрикада бошланган ўзаро мусобақага қўшилган М. Ашурова муттасил ойлик топшириқларни 120—130 процент қилиб адо этмоқда. Суратда: М. Ашурова.

М. Нуриддинов фотоси.

Серқуёш республикамизда

ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТИНИНГ ДАСТЛАВКИ МЕВАЛАРИ

БУХОРО. Медиклар уйи ҳузурида ташкил этилган музика-эстетик билимлар бир йиллик халқ университетини Бухоро пахта заводи, область касалхонаси, «Союзпечать» шаҳар агентлиги ходимларидан 30 киши битириб чиқди.

Университетда машғулотларни Бухоро халқ филармониясининг ўқитувчилари жамоатчилик асосларида олиб бордилар. Халқ университетида янги ўқув йилига ўқувчилар қабул қилина бошланди.

ТЕАТР-ДАЛА ШИЙПОНЛАРИГА ЙЎЛ ОЛДИ

ФАРҒОНА. Максим Горький номидаги область музикали драма ва комедия театрининг сайёр группасининг йўли Фарғона области хўжаликларининг дала шийпонларига тушди. Артистлар қарийб ҳар куни дала меҳнаткашларига спектакл ва концерт қўйиб бермоқдалар.

Театр коллективи ҳозирнинг ўзидаёқ Қува, Фарғона, Олтиариқ, Риштон районларининг колхоз, совхозларида бўлди. Қишлоқ томошабинлари севимли артистларнинг келишини қандай спектакль кўрсатилишини хабар берувчи чиройли эълонлардан ташқари олдиндан биладилар. Ҳар бир хўжаликда театр гастролларининг календар плани бор. Репертуар планини тузишда пахтакорларнинг истаги ҳисобга олинади. Масалан, театрнинг репертуар планига машҳур спектакллардан К. Яшиннинг «Йўлчи юлдуз», Ҳ. Ғуломнинг «Тошболта ошиқ», Ш. Тамкиннинг «Яйлов тонги» спектакллари, шунингдек партия, Ленин, халқлар дўстлиги тўғрисидаги қўшиқлар, миллий рақслар киритилган. Шаҳар ва қишлоқ томошабинлари театрнинг ҳар бир янги асари билан эндилик да қарийб бир вақтда танишадилар.

Театр коллективи яқин кунлар ичида Андижон ва Наманган пахтакорлари ҳузурига жўнайди. (ЎзТАГ).

ЎРИМ — ЙИҒИМДАН СЎНГ НАВВАТДАГИ ЭКИШГА КИРИШИЛДИ

ТЕРМИЗ. (ЎзТАГ мухбири). Ўзбекистоннинг жанубидаги ғалла далаларига яна сеялкалар чиқди. Механизаторлар иккинчи ҳосил заминини яратмоқда.

«Работ» совхозидаги Нормурод Эшқобилов бригадаси дондан бўшаган майдонларда биринчи бўлиб маккажўхори экишга киришди. Ғаллакорлар кузги арпа ҳосилини йиғиштириб олгач такрор экиладиган ҳар гектар ердан яна 50 центнердан дон олишга қарор қилдилар.

Бу йил Сурхондарё областида такрорий экинга уч минг гектардан зиёд ер ажратилмоқда.

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

СЕНАЖ ТАЙЁРЛАШ ВА КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯ

Областимизда бедани кўк ҳолида консервация қилиш ва кейинчалик герметик (ҳаво кирмайдиган) ҳолатда сақлаш усуллари тобора кенг тус олмоқда. Бунинг натижасида беда таркибидаги озуқа моддалари тўлиқ сақланиб қолади. Бир килограмм сенаж таркибида ем-хашак озуқасидан ташқари 50—60 грамм ҳазм бўладиган протеин, 40 миллиграммдан ортиқ каротин бўлади. Беда ва бошқа пичанбоп ўтларда ўриб олингандан кейин далада қуритилиб то ғарамлангунга қадар, 40 процентгача озуқа моддалари нобуд бўлиб кетади. Сенажда эса озуқа моддасининг нобуд бўлиши 13—15 процентдан ошмайди. Сифатли тайёрланган сенаж кўк массадан деярли фарқ қилмайди, жуда хушхўр бўлади, чорва моллар уни зўр иштаҳа билан ейди.

Сенаж тайёрлаш технологияси бедани ўриш, қуритиш ва кичик ғарамларга тўплаш, қирқиш, траншея ёки сақлаш жойига ташиб келтириш ва босишдан иборат. Бунинг учун беда КС—2, 1, КЗН—2, 2 ва КДП—4 маркали сенокосилкаларда ўрилади. Бедани ўриб қўйилган ҳолида кичик ғарамларга тўкмасдан қуритиш мақсадга мувофиқдир. Чунки бунда беда бир текис қурийди. Беда намлиги 55—60 процентга келиши билан, у ГВК—6,0 ёки ГБУ—6,0 маркали грабилларда тўпланади. Грабилларнинг бедани сочмасдан тўплаши учун панжа ва ғилдиракларини бевосита дала шароитига созлаш керак.

Ғарамланган беда уюмлари КИК—1,4, ППР—1,6, КУФ—1,6 маркали подборщикли беда қирқиш машиналарида ёки КС—1.8 ва КС—2.6 маркали силос ўриш комбайнларида қирқилиб, бевосита ташиш воситаларига юклаб берилади. Беда қирқиш машиналари МТЗ—50 маркали тракторга тиркалиб ишлатилади. Унинг иш унуми соатига 4 тонна, яъни бир соатда 4 тонна қирқиб, юклаб беради. Агар бундай машиналарни ишлатиш яхши ташкил қилинса, ҳар куни 20—25 тонна сенаж тайёрлаш мумкин.

Шунга ҳам эътибор бериш керакки, КИК—1,4, ППР—1,6 ва КУФ—1,6 машиналаригина бедани майда қирқишга имкон беради. Агар сенаж минора ҳолда сақланадиган бўлса, бедани майда қирқиш талаб қилинади. Бедани қирқиш вақтида кескич пичоқларни тез-тез чархлаб туриш керак.

Агар қирқилган беда тракторга тиркалган араваларда ташиладиган бўлса, аравага қўшимча сим тўр ёки брезент ўрнатиш йўли билан унинг ташиш ҳажмини ошириш мумкин. Агар узоқ масофага ташиладиган бўлса, самосваллардан фойдаланиш мумкин. Бунда самосвал кузовини қайта жихозлаш лозим.

Траншеяга келтириб тўкилган майда бедани С—100 ва С—80 маркали занжирли тракторлар билан босиш-зичлаш мумкин. Сенаж яхши зичланиши учун траншеянинг туби 4.5 метр, устки қисмининг кенглиги, 5,5 метр бўлиши керак. Чуқурлиги эса 3,5 метрча бўлиши мумкин.

Сенажни яхши зичлаб босишга алоҳида эътибор бериш лозим. Акс ҳолда ҳаво кириши, сенаж сақланиш даврида қизий бошлаши ва сифати бузилиши мумкин.

Пухта зичлаб босгандан кейин сенаж устига полиэтилин пленка тўшалади. Унинг устидан 20—30 сантиметр қалинликда тупроқ ёткизилади. Бу ишлар бульдозер билан бажарилади.

Қиш ойларида сенаж босилган траншеяни очиб, беда массасини қирқиб олиш, агар қўлда бажариладиган бўлса, кўп меҳнат талаб қилади. Шунинг учун ҳозирдаёқ Э—133 ва Э—154 маркали кесгич экскаваторларни сотиб олиш мақсадга мувофиқдир.

Н. НАСРИДДИНОВ,
В. УРИЦКИЙ.
илмий ходимлар.

ҚАҲРАМОННИНГ МИНГЛАБ ИЗДОШЛАРИ

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли 25 та техникумнинг ҳаммасида машғулотлар тугади. Аудиториялар, кабинетлар бўшаб қолди.

— Минг-минглаб ўқувчилар техникумда ўқиб, айни вақтда «зангори кема» бошқарувчиси касбини эгалладилар,— деди министрликнинг ўқув юртлар ва оммавий кадрлар тайёрлаш Бош бошқармаси бошлиғи Н. А. Абдуллаев ЎзТАГ мухбири билан қилган суҳбатида. Ёшлар республиканинг машҳур механизатори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шоймардон Қудратов ва ака-ука Шодиевларнинг чақириғини қизғин маъқуллаб кутиб олдилар, шу йил куздаёқ терим машиналарини бошқариб, «оқ олтин» хирмонларини яратишда колхозлар ва совхозларга кўмаклашишга аҳд қилдилар.

Техникумларда ўқишнинг қизғин кунлари ўтиб кетди. Йигитлар ва қизлар лекциялар тинглаб, машинани бошқариш амалий машғулотларида қатнашиб, механизаторлик касбини эгалладилар. Бу машғулотларга колхоз ва совхоз мутахассислари, тажрибали механизаторлар бошчилик қилдилар. Малакани белгилаш комиссияси синовлардан муваффақиятли ўтган ўқувчиларга иккинчи класс тракторчи-машинист ва пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси гувоҳномасини берди.

Техникумларнинг механик-ҳайдовчи касбини эгаллаган бир минг ўқувчиси СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига далалардан 17 минг тонна пахта териб олишга аҳд қилди.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ХАНОЙ ЗАРБА БЕРМОҚДА

ХАНОИ. 27 июнь. («Правда»нинг махсус мухбири хабар беради). Бугун Ханой осмонида яна ҳаво жанглари давом этди. Америка самолётлари Вьетнам Демократик Республикаси пойтахти устига бостириб кириб, шаҳарнинг марказий районлари ва шаҳар атрофидаги уездларни бомбардимон қилди. Вьетнам пойтахтининг мардонавор ҳимоячилари агрессорларга қақшатғич зарба беришди. Эрта билан соат 9.45 минутга яқин «ер — ҳаво» ракетаси билан ҳаво қароқчиларининг бири уриб туширилди. Шикастланган самолёт ўз орқасида қора тутун қолдириб, ерга қулади ва портлаб кетди. Машинадан аранг чиқиб олган учувчи парашют ёрдамида жон сақлаб қолди. Пойтахт кўчаларидан одамлар чиқа бошлади, улар гарчанд тревога тугамаган бўлса ҳам ташқарига чиқиб, ҳаво қароқчисининг аҳволини томоша қилишга ошиқарди. Бугунги ҳаво жанги пайтида Ханой устида беш Америка самолёти уриб туширилди, жиноий топшириққа отланган учувчилар асир олинди.

Америка империалистлари Вьетнам Демократик Республикасини тўхтовсиз бомбардимон қилишни давом эттирмоқда, куи сайин пойтахтга интилмоқда. Ханой 22, 23, 24, 26 ва 27 июнь кунлари бомбардимон қилинди. Ана шу ҳужумлар пайтида икки касалхона, дорихона, шаҳар яқинидаги тўғонларнинг бири, қишлоқ хўжалик техникуми, мактаб, турар-жой ва бошқа объектлар зарар кўрди. Бу Америка ҳарбий қўмондонлигининг АҚШ авиацияси шимолий Вьетнамда фақат «ҳарбий объект»ларни бомбардимон қилмоқда деган сохта маълумотларни буткул пучга чиқармоқда. Кечаги кунги маълумотга кўра Ханой ҳимоячилари 290 та Америка самолётини уриб туширдилар. Бугун бу рақам янада ошди. Вьетнам Демократик Республикаси ҳаво ҳужуми кучлари бундан кейин ҳам Ватанларига бостириб кирган агрессорларга қарши қақшатғич зарба бераверадилар.

А. СЕРБИН.

Иш ташловчиларга қарши репрессиялар

ЛУСАКА. 27 июнь. (ТАСС) Солсберидан хабар беришларича, Жанубий Родезиянинг пойтахтида ва мамлакатнинг йирик саноат маркази Булавайо шаҳрида икки ҳафтадан буён автобус ҳайдовчи африкаликларнинг забастовкаси давом этмоқда. Забастовка натижасида ана шу шаҳарларда ва уларнинг атроф теварагида автобуслар қатнови тамомила тўхтаб қолди. Ирқчи маъмурлар забастовкани бостириш учун ҳаддан ташқари репрессия чораларини кўрдилар. Иш ташловчилардан кўп киши қамоққа олинди. Смит режими нуқтаи назаридан «ғайри қонуний» бўлган бу забастовкада қатнашишда айбланган 67 африкалик Булавайо судига берилди.

Маъмурлар ҳар қандай усуллар билан забастовкани барбод этишга уринмоқдалар. Родезия қуролли кучлари қўмондонлиги Солсбери ва Булавайода армия юк ташувчи машиналаридан жамоат транспорти сифатида фойдаланиш ҳақида буйруқ берди.

БИТИМГА ЭРИШИЛДИ

ПАРИЖ. 27 июнь. (ТАСС). Франция Коммунистик партияси делегацияси билан Социалистик партия делегацияси биргаликда ҳукумат программаси хусусида битимга эришдилар. Бу партиялар ана шу программани Франция миллат мажлисига ўтказиладиган навбатдаги сайлов чоғида сайловчиларга тақдим этиш ниятидадир. Франция Коммунистик партияси делегацияси билан Социалистик партия делегацияси ўртасида бўлиб ўтган учрашувдан кейин Парижда эълон қилинган ахборотда ана шулар хабар қилинади.

РУС КОМПОЗИТОРИ ХОТИРАСИГА

НЬЮ-ЙОРК. Атоқли рус композиторининг хотирасига бағишлаб Нью-Йоркда ўтказилган «И. Ф. Стравинский ҳафталиги» одамлар билан лиқ тўла залда концерт кўрсатиш билан тугади. Ҳафталик кунларида «Нью-Йорк сити балет» театрининг коллективи американлик музика шинавандаларини И. Ф. Стравинскийнинг 30 дан кўпроқ асари билан таништирди. Бу асарларнинг кўпи биринчи марта ижро этилди.

ИТАЛИЯНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

РИМ. 27 июнь. ТАСС мухбири Ю. Лопатин хабар беради: Ҳукумат кризиси роса бир ой давом этганидан кейин Италияда янги кабинет тузилди. Бу кабинет коалицион характерда бўлиб, уч партия — христиан-демократик, социал-демократик партиялар ва либераллар партиясининг вакилларидан иборат. Мамлакатда кейинги ўн йил мобайнида ҳокимият тепасида турган «сўл центрист» ҳукумат коалициясидан янги ҳукумат блокининг фарқи шуки, унда социалистлар йўқ. Лекин бу ҳукуматда либераллар консерватив партиясининг вакиллари бор.

Христиан демократ Жулио Андреотти янги ҳукуматга бошчилик қилади. Жулио Андреотти бундан аввалги бир партияли кабинетга бошчилик қилган эди. Бу кабинет христиан-демократик партия вакилларидангина иборат бўлиб, муддатидан илгари парламент сайловларига тайёргарлик кўриш ва бу сайловларни ўтказиш вақтида тузилган эди.

Янги кабинетда 26 министрлик лавозимларининг 17 тасини христиан-демократлар, 5 тасини социал-демократлар ва тўрттасини либераллар эгаллайди.

Республикачилар партияси янги кабинетга киришдан воз кечган бўлса ҳам, парламентдаги ўз аъзоларининг овози билан кабинетни қўллаб-қувватлаяжагини айтди.

Италиядаги янги центрист ҳукумат кескин ихтилофлар ва қаттиқ сиёсий кураш вазиятида тузилди. Мамлакатдаги сўл ва демократик кучлар бу ҳукуматнинг тузилиши Италиядаги сиёсий ҳаётни ўнг томонга буриб юбориш йўлидаги уринишдан иборат деб ҳисобладилар.

Италия Компартиясининг раиси Л. Лонго Анконда ўтказилган оммавий митингда нутқ сўзлаб, Италия ҳозирги вақтда урушдан кейинги даврнинг энг жиддий кризисларидан бирини ўз бошидан кечирмоқда, деб таъкидлади. Бу кризисда, деди у, ҳам иқтисодий, ҳам сиёсий, ҳам ғоявий, ҳам маънавий омиллар бир-бири билан қўшилиб кетди. Кенг халқ бирлигига ва меҳнаткашлар оммасининг розилигига таяниб бу кризисни тамомила бартараф қилиш мумкин эди. Аммо, деб уқтириб ўтди Л. Лонго, христиан-демократик партиянинг раҳбарлари центиристик руҳдаги қарорни ва мамлакатни ўнг томонга буриб юборишни афзал кўрдилар. Л. Лонго ғоят хушёр бўлишга ва барча халқ кучларини сафарбар қилишга даъват этди.

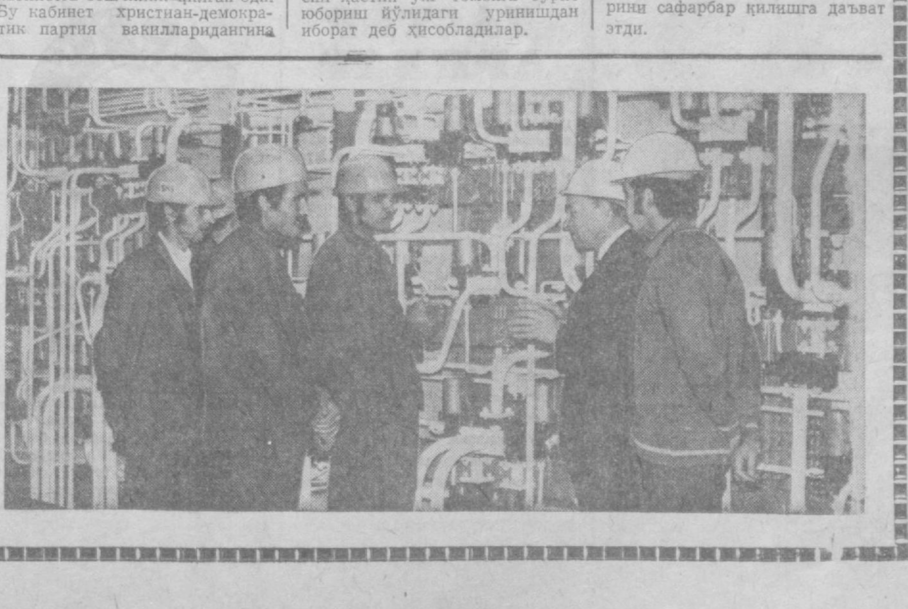

Жазоир Халқ Демократик Республикасининг Совет Иттифоқи билан ҳамкорлиги тобора мустаҳкамланмоқда. Совет мутахассислари бу ердаги йирик қурилишларда яқиндан кўмак беришмоқда. Суратда: Совет монтаж ташкилоти директори В. Маслов (ўнгдан иккинчи) Жазоир инженерлари орасида.

С. Круглов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ЯХШИ ДАМ — МЕҲНАТДА ҲАМДАМ

ЎЛКАМИЗДА саратон ёзининг энг жазирама палласи. Бепоён боғларда тўкинлик, полизларда пишиқчилик. Далаларимиз кўрки шоирларимиз тараннум этганидек сервиқор. Мўйсафид оқсоч тоғларни айтмайсизми?! Энг кўнгил ҳуши жойлар ўша ёқда. Доим ям-яшил арчазорлар, кўзгуда акс талашган ложувард кўллар, қоялар остидан отилиб чиққан муздек булоқлар, ёз келиб яйловлари чечакларида эндигина юз очган кўм-кўк водийлар, шўх сой ва ўйноқи дарёлар соҳили... эҳ-ҳе, уларни санаб адо қилолмайсан киши. Гўзал диёрим табиати ана шунчалар кўркам ва сержилва.

Ёзни айни дам олиш мавсуми дейишади. Кўплар ана шу даврга келиб меҳнат отпускаларини олишади. Мақсадлари — ёзнинг бебаҳо неъматидан тўйиб-тўйиб баҳра олиш, ўз саломатликларини тиклаш. Бепоён Ватанимизда меҳнаткашларнинг ўз меҳнат отпускларини, кўнгилли ва хушчақчақ ўтказишлари учун ҳамма шарт-шароитлар яратиб берилган. Ахир тўкин-сочин ёзнинг ана шу иссиқ даврида узоқ ва иқлими анча салқин ўлкаларга саёҳат қилишни, шаҳар ва шаҳар атрофидаги соя-салқин оромгоҳларда дам олиб, мазмунли ҳордиқ ёзиб қайтишни ким орзу қилмайди, дейсиз?!

Бундай жойлар шаҳримизда ҳам, областимизда ҳам беҳисоб. Фақат пойтахтимизнинг ўзида неча ўнлаб дам олиш уйлари, санаторий ва пансионатлар, маданият ва истироҳат боғлари мавжуд. Уларда меҳнаткаш халқ осойишта мазмунли дам олмоқда. Шаҳарлик ишчи-хизматчилар шаҳар атрофидаги оромгоҳларда, корхона ва муассасалар томонидан ташкил этилган дам олиш зоналарида ўз дам олиш кунларини мароқли ўтказмоқдалар.

СУРАТЛАРДА: (юқоридан пастга) 1. Ўрта Чирчиқ районидаги Найман дарё тўғони. Бу ер меҳнаткашларнинг энг севимли дам олиш жойи ҳисобланади.

2. Тошкент. Ленин комсомоли номидаги маданият ва истироҳат боғида дам олиш пайти.

3. Тошкент денгизида қайиқда сайл.

4. Балиқ овлаш ҳам яхши ҳордиқ.

А. АБАЛЯН ва В. ТАРАН фотолари.

ФИДОЙИ

ЛАВҲА

— Чиқмаган жондан умид, ҳозир Матлубани айтиб чиқайчи, у ҳам бир кўрсин, — югуриб чиқиб кетди ота.

...Матлуба чақалоқнинг томирини ушлаб кўрди. Узоқ ўйлаб ўтирмай, дарров горчица қўйди. Кейин камфора мойи билан болага компресс қилди.

Хонада жимжитлик ҳукмрон. Фақат токчадаги соатгина чақалоқнинг қолган умрини чўтга солиб санаётгандай шиддатли чиқиллайди. Орадан уч соат ўтди. Матлуба яна боланинг томирини ушлади. Саидакбар терлабди.

— Зора, опасининг қўли енгил келиб соғайиб кетса, ҳеч эсдан чиқмайдиган бўлади-да, — севинчидан рангига қон югурди Саодат опанинг.

— Ҳали ҳеч нима кўрмагандай бўлиб кетади, — далда берди ҳамшира.

Орадан уч-тўрт кун ўтди. Матлуба чақалоқнинг олдидан жилмай вақти-вақти билан дори ва уколни қилиб турди. Саидакбар энди анча ўзига келиб қолди. Кейин уни касалхонага ётқизиб, обдон соғайиб кетгунча елиб югурди.

Яна бу хонадонда гўдак овози эшитилди. Оила аъзоларининг севинчи чексиз. Оқшом бу уйга яна файз ва нур кирди. Кичкинтойнинг дилларни яйратувчи жилмайиши, у билан ҳазиллашганларнинг жарангдор қаҳқаҳаси ҳукмрон бўлди бу оилада. Шу-шу Матлуба ҳам уларнинг қалбидан ўрин олди, уни ўз туғишганларидек севиб қолишди. Гоҳо узоқроқ кўринмай қолса йўқлайдиган, қандай тансиқ таом пиширишса унга илинадиган бўлиб қолишди.

Матлуба опа беш минутлик мажлисдан чиқиб, одатдагидек ўз участкасидаги кичкинтойлар томон йўл олди. Унинг қадам босиши вазмин, салобатли, лекин одими қушдай енгил. Парпарондай учиб зумда бир неча уйдаги жажжиларидан хабар олиб чиқди. Ҳамшира мурғак дунёга келганидан бошлаб то мустақил ҳаётга қадам қўйгунгача улар саломатлигини кўз қорачиғидай қўриқлайди. У қадам босган остонага у билан бирга поклик, нур, файз киради. Шунинг учун ҳам уни кўрганлар «ана бизнинг халоскоримиз келяпти» деб ўтқазгани жой топмай, қучоқ очиб қаршилашлари бежиз эмас.

Матлуба опани бу кўчадагилар дастлаб 1935 йилдан бери, 18 яшарлик, қиз болалигидан билишади. Шу кезлари у Чиғатой кўчасидаги 4-болалар консультациясида янги иш бошлаганди. Мана ўшандан бери унга бу кўчаларнинг ёшу қариси, каттаю кичиги қадрдон. Тақдирни қарангки, ҳамшира қиз шу маҳаллага келин бўлиб тушди. Яна ҳам уларга яқин бўлди. Бошида унга унча ишонқирамай қараётганлар вақт ўтган сари унга ихлослари ортди. Бора-бора бу жонкуяр ҳамширани номи оғиздан-оғизга кўчиб «кўли енгил» деган ном олди.

Матлуба опа бу бахтли кексаликни ўзининг инсонларга бўлган меҳр-муҳаббати, фидойилиги билан топди. Йиллар унинг олмадек лўппи юз ва пешонaларига ўз чизиғини тортди. Лекин, Матлуба опанинг меҳрга тўла кўзлари ҳали ҳам тийрак, кўнглидек оқ кумушранг сочлари беғубор.

Шифокор хаёл суриб, борарди. Унинг орқасидан бир она чақириб қучоқ очиб келиб кўришди:

— Қизим келса доим сизни эслаймиз. Қаранг, умри узоқ экан, ҳозир уч-тўрт боланинг онаси. Эсингиздами, одам бўлишидан одам бўлмаслиги аниқ эди. Ана невараларим, ҳой, Ҳусан, Хасан ке холанглар билан кўриш?— чақиради қўл ушлашиб кетаётган невараларини.

— Омон бўлишсин, вазифамиз шуда,— оддийгина қилиб жавоб беради табассум билан Матлуба опа.

Матлуба опа жажжи невараларини етаклаб, мактаб эшигидан ўтиб кетаётган она ортидан негадир узоқ қараб қолди. Унинг хаёлидан шу кез ўша дўмбоқларнинг онасини даволагани эсига тушдими, ё ўзининг болалигини эсладими: «ҳозирги болалар қандай бахтли-а» деб қўйди.

...У оилада тўнғич фарзанд эди. У пайтда бемор болаларнинг кўпчилиги дарддан чиқмас, медицина ходимлари эса етишмас эди. Ўшанда ёш қизча албатта шифокор бўлишни дилига тугиб қўйганди, Лекин, у ота-онасидан ўқиш учун бир неча бор розилик олишга уринди. Бироқ, доим рад-пўписадан бошқа жавоб эшитмади.

Қиз аҳдида қаттиқ турди. Ўқиш деб учиб қўнаётгани учун оила катталари ноилож кўнишди. Стенография курсига кириб ўқиётганида ўша ерда бир кишидан Республика Қизил ярим ой жамияти 2 йиллик медицина ҳамширалари тайёрлаш курси очилганини эшитиб, дарров ҳужжатларини ўша ерга топширди. Орадан икки йил ҳам ўтди. Ҳамширалик ҳужжатини олган Матлуба Эшонхўжаева Чиғатойдаги болалар консультациясида иш бошлади. Консультацияда ҳали ишлар унча йўлга қўйилмаган бўлиб, кўпчилик ота- оналар ҳали медицина қудратига унча ишонқирамас ва у ерга деярли қадам босишмасди. Бу хол Матлубанинг ишини янада қийинлаштирарди. У бирма-бир хонадонма-хонадон юриб, қўлидан келган барча фойдали маслаҳатларини берарди. Бора-бора, ҳамширадан маслаҳат олувчи ота-оналар кўпайиб қолишди. Шунга қарамай, баъзи оилаларда эскиликка муккасидан берилганлар ҳам учраб турарди. Матлуба доим хушёр бўлиб турди. Ҳатто ўз участкасига қарашли бўлмаган болаларнинг ҳам саломатлигини кузатиб борди. Ўша пайтда касалхоналар ҳали унча етишмаслиги туфайли кўпинча оғир беморнинг уйида тунни тонгга улайдиган кунлари кўп бўлди.

Ҳа, умрни оқарсув дейдилар... Сув доимо олға, илгари интилади. У қанчадан-қанча сўқмоқлар оша тошдан-тошга сакраб, қақраган ерлар чанқоғини қондириб, майсаю гиёҳларга ҳаёт бағишлаб чўлу биёбонларни гуллаган чаманзорга айлантиради. Матлуба опанинг ҳам қалбини беғубор,ҳаётбахш сувга қиёсласа арзигудек. У инсон саломатлиги йўлида жонкуярлик қилиб, қанчадан-қанча гўдакларни ҳаётга қайтарди. Гўдакларнинг соғайиб, қувноқ шўхликларию, жарангдор кулгисини эшитганда, ҳамширанинг ҳам дили ёришиб, елкасидан тоғ ағдарилгандай енгил ҳис этарди ўзини.

— Ассалому алайкум, қадрли халоскорим Матлуба опа! Сизга алоҳида инсонпарварлигингиз учун Англия Қизил ярим ой жамияти таъсис этган Флоренс Тайтингейл номидаги Халқаро медал берилганини «Известия» газетасидан ўқиб ғоят севиниб кетдим. Чин юракдан табриклайман. Ҳамиша соғ-саломатлик тилаб: ўғлингиз Саидакбар.

Шифокор хатни ўқир экан, беихтиёр кўзида севинч ёшлари қалқиди.

Ҳамшира бундай табрикларни кўплаб олади.

Матлуба опаларнинг оиласи ҳам маҳаллада ҳурматли оилалардан. Унинг турмуш йўлдоши Зокир ака агроном, тўнғич ўғли Баҳодир — педагог, қизи Муҳайё ва ўғли Шоҳолимлар эса ҳали мактаб ўқувчилари, бири-биридан одобли. Матлуба опа невaралар ҳам кўрган.

Ўз касбини ардоқлаб келаётган медицина ҳамшираси СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги томонидан «Соғлиқни сақлаш аълочиси» значоги ва ҳукуматимизнинг тўрт медалини олган. Энди унинг кўксини безайдиган Халқаро медал ҳаммамизни қувонтиради.

ФАРИДА УСМОНОВА.

Спорт

М. ИСМОИЛОВНИНГ БРОНЗА МЕДАЛИ

Минск шаҳрида Совет Иттифоқи чавандозлари мамлакат биринчилигини ўтказдилар. Уч машқни муваффақиятли бажарган Валентин Горелкин («Урожай») чемпион бўлди. Иккинчи ўринни арманистонлик К. Закарян олди. Учунчи ўрин эса тошкентлик спорт мастери, «Пахтакор» жамиятининг вакили Мамажон Исмоиловга тегди. 36 ёшлик бу спортимиз ветерани жаҳон олимпиадасига йўлланма олиш учун бўлган қизғин баҳсга қўшилиб, бутун тажрибасини ишга солди. «Трест» лақабли отида кроссда энг яхши натижа кўрсатди. «Пахтакор» жамиятининг иккинчи вакили И. Йўлдошев ҳам мухлисларини хурсанд қилди. 18 ёшлик бу чавандоз учун Иттифоқ миқёсида саккизинчи ўрин фахрлидир.

УЧТАСИ БИР САФДА

РСФСР бешинчи зонасида қатнашаётган Ўзбекистон командалари ичида «Янгиариқ», «Нефтяник» ва «Янгиер» бир сафда бормоқдалар. Уларнинг уччалови 16 тадан очко тўплаб, иккинчи, учинчи, тўртинчи ўринларни эгаллаб туришибди. Ўтган тур мусобақалари қуйидагича тугади: «Автомобилист» (Термиз) — «Янгиариқ» — 1:2, «Нефтяник» (Фарғона) — «Янгиер» —2:2, «Олой» — «Зарафшон» — 2:0. Зонада Саратовнинг «Сокол» коллективи пешқадамлик қилмоқда. Бу команда кейинги учрашувда «Электросвет»ни 3:1 ҳисобида ютгач, 18 очко тўплади.

ШАХМАТ ФЕСТИВАЛИ

Горький номли маданият ва истироҳат боғида аёллар ўртасида республикамизнинг биринчи шахмат фестивали ниҳоясига етмоқда. Саралаш ўйинларидан сўнг финал мусобақалари бошланди. Финалга тўрт кучли коллектив — Тошкент шаҳри, Тошкент области, Фарғона ва Бухоро шахматчилари чиқдилар. Иккита тур ўйналди. Тошкент шаҳри командаси областъ вакилларини 5:1 ҳисобида, фарғоналикларни 5:0 ҳисобида ютдилар. (Бу учрашувда бир ўйин кечиктирилган). Тошкент области — Бухоро учрашуви 5:1 ҳисобида, фарғоналиклар билан бухороликлар учрашуви 4:2 ҳисобида тугади.

Кеча кечиктирилган ўйинлар давом этди. Бугун сўнгги турда Бухоро—Тошкент, Тошкент области —Фарғона командалари учрашадилар ва фестивал ғолиблари аниқланади. Уларни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг совринлари кутмоқда.

ЁШ ЕНГИЛ АТЛЕТИКАЧИЛАРИМИЗ ЮТУҒИ

Иваново шаҳрида ўсмирлар ва қизлар ўртасида енгил атлетикадан бешинчи Бутуниттифоқ мусобақалари ўтказилди. Мамлакатимизнинг ҳамма республикаларидан келган 19 та команда енгил атлетиканинг тўрт тури бўйича куч синашди.

Бу мусобақада Тошкентдаги 175-мактаб енгил атлетикачилари республикамиз шарафини ҳимоя қилишди. Шуни айтиш керакки, бу мактаб спортчилари мазкур мусобақада ҳар йили қатнашиб келадилар. Ҳамшаҳарларимиз умумкоманда ҳисобида фахрли тўртинчи ўринни эгаллашди. Қизлар турнирида улар учинчи поғонага, болалар мусобақасида олтинчи ўринга чиқишди. Мактабнинг еттинчи синф ўқувчиси С. Иванов коптоk билан ўйнашда биринчиликни олди.

ОЗОДАНИНГ ҒАЛАБАСИ ЯҚИН

Аёллар ўртасида халқаро шашка бўйича Ўзбекистон очиқ чемпионатининг кейинги турларида тошкентлик Озода Аҳмедова муваффақиятга эришмоқда. У мусобақа пешқадами Т. Степанова (Калинин) билан дуранг қилгач, ҳамшаҳри Ҳадича Иброҳимовани маглуб этди. Кейин Россия чемпиони А. Мишкинадан ҳам муҳим бир очко олди. Ҳозир бу ёш шашкачи 12 имкониятдан 7.5 очко тўплади. У мастерлик нормативини бажариш учун ленинградлик Л. Гусарова билан бўладиган ўйинни дуранг қилса кифоя.

Сўнгги тур олдидан Т. Степанова биринчи ўринда турибди.

ҲАВАСКОРЛАР КЎРИГИ

Тошкент тўқимачилик комбинати маданият саройида бир неча тугараклар ишлаб турибди. Ана шуларнинг бири халқ рақс ансамблидир. Ансамбль аъзолари — тўқувчилар ишдан бўш вақтларида устозлари — Ўзбекистон ССР халқ артисткаси Маргарита Оқилова раҳбарлигида миллий рақслар қатори қардош халқлар санъати сирларини ҳам ўрганадилар. Бу борада айниқса иттифоқдош республикалар, шунингдек қатор чет элларга қилинган гастроллар катта ёрдам бермоқда.

Дилбар Файзуллаева билан Маҳмуда Орипова, Сония Аҳмедова ва Ширин Обидоваларнинг довруғи бир қатор чет элларга ҳам таралган. Улар миллий «Тановар», «Катта ўйин», «Бухороча рақс» ва бошқа рақсларни зўр маҳорат билан ижро этишмоқда.

Халқ рақс ансамбли бир неча бор Кремлдаги Съездлар саройида ва СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида гастроль берган. Қардош республикалар — Белоруссия, Латвия, Литва, Эстония, Ўрта Осиё республикалари бўйлаб ўтказилган гастролларда томошабинлар тошкентлик ҳаваскорларнинг санъатини зўр олқишлашган. Ансамблнинг энг яхши рақкослари Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Чехословакия, Норвегия ва бошқа мамлакатларга бориб ўзбек санъатини намойиш этган,

Халқ рақс ансамбли Бутуниттифоқ ҳаваскорлар фестивалининг лауреатидир. Коллектив шунингдек турли диплом, ёрлиқлар олишга сазовор бўлди.

Тошкент тўқимачилик комбинати маданият саройи ҳузуридаги халқ рақс ансамбли аъзолари санъатининг довруғи тобора кенг таралмоқда.

Бекободнинг Сирдарё қирғоғида улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган жангчилар хотирасига атаб ёдгорлик ўрнатилди. Суратда: ёдгорликнинг умумий кўриниши.

Т. Маҳмамов фотоси.

ДАСТЁР АРИЛАР

Машҳур олим Павловнинг шартли рефлекс таълимоти асосида жуда кўп ажойиб тажрибалар ўтказилиб, табиат сирлари очилмоқда ва уларнинг фойдалилари турмушга татбиқ этилиб, халқ хўжалигига катта манфаатлар келтирмоқда. Ўсимликлар гуллаган вақтда ҳашаротлар, биринчи галда асаларилар уларнинг гул чангларини бир-бирларига тарқатишда (чанглашда) катта роль ўйнайдилар. Бироқ, уларга буйруқ бериб, фалон экинни чанглат, деб бўлмайди.

Асалариларни эфир ёғи қўшилган шакар билан боқиб, унинг ҳидига ўргатилган. Сўнг бу овқатни қайси экин майдонига қўйилмасин, асаларилар дарҳол ўша жойга учиб бориб, ҳалиги озуқани ейиш билан бирга, барча экинлар гулларини чанглатишга киришганлар.

ҲАР ТУРЛИДАН

ҚОНХЎР ГУЛ

Ўртаденгиз бўйларида учрайдиган анемона гули сув остида яшайди. У якка ўсмасдан тўп-тўп ҳолда, оила бўлиб ўсади. Сув камайиши билан дарҳол баргларини буриштириб, кулранг оддий юмалоқ тош тусига киради. Бу билан у ўзини қуёшдан ва шу билан бирга душманларидан сақлайди.

Денгиз суви яна кўпайиб анемонани қоплагач, «тош»лар катталашиб бошларини юқори кўтаришади, барглар ёзиб баҳмал гулга ўхшаган чиройли гуллар пайдо бўлади. Унинг қизил чизиқли оч-пушти рангли барглари сувда тинмай ҳаракатланиб туради.

Анемона гули денгизнинг саёз ерларида ўсганидан уни кузатиш осон. Унинг ҳеч тинмай қимирлаб турган барглари гўё балиқларни ўзига имлагандай бўлади. Агар бирорта балиқ гулнинг баргига тегиб кетса, дарҳол заҳарланиб ҳушидан кетади (заҳар баргларининг пастки томонида кичкина халтачаларида бўлади). Анемона энди гўзал ва мулойимлигини йўқотиб ялмоғиз қонхўрга айланади, яъни балиқни аста секин юта бошлайди. Мана шу вақтда унинг барча барглари тикка кўтарилиб ҳужум ҳолатида бўлади. Қурбонини ютиб бўлгач анемона яна илгариги нафис, гўзал ҳолига қайтади, сувда минг хил жилвалар билан товланаверади.

Редактор ўринбосари
Р. УМАРОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — «Старшеклассник» программаси. «Мактабдан— ишлаб чиқаришга», 18.40 «Ахборот» информацион программаси.

19.10 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — «Ахборот» информацион программаси, 20.15 — «Улуғлайман сени, партиям!» Адабий-музикали кўрсатув, 21.00 — «Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи». СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишланган қардош республикалар телевизион фестивали. Литва телевидениесининг программаси (рус тилида). 22.30 — Литва телевидениеси программасининг давоми.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.20 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.10 — Ўқувчилар учун. «Қизил галстук» (тележурнал, ўзбек тилида). 19.50 — «Ўқишга марҳамат» (реклама).

20.00 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — «Рус музикаси классиклари». А. Г. РУБИНШТЕЙН, 20.50 — Реклама, 21.00 — Ишбилармон кишилар (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/VI да Севги ҳақида афсона, 30/VI да Манон Леско, 1/VII да Париж алангаси.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Рам ва Шам (2 серия) — НАВОИЙ номли, «ЧАЙКА», «КЎКЧА», «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 3, 5 ярим ва кеч 8 да).

Зулматдан зиё — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ромео ва Жульетта (2 серия)— ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2 ярим ва 5 да).

Прерия — «МОСКВА» (кундуз соат 12 ва 2 да).

ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИГА ҲИСОБЛАШ ТЕХНИКАСИНИ ЖОРИЙ ҚИЛИШ ДАВЛАТ ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТ ВА ЛОЙИҲАЛАШ ИНСТИТУТИНИНГ ТОШКЕНТ БЎЛИМИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича вакантли вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

илмий-тадқиқот бўлимларнинг бошлиқлари: АСУ (бошқаришнинг автоматик системаси), функционал подсистемалар. АСУни техника билан таъминлаш, математик таъминлаш, АСУда ишлаб чиқаришни техника жиҳатидан тайёрлаш, техника;

лабораторияларнинг бошлиқлари, катта ва кичик ходимлари: оператив бошқариш подсистемасининг автоматлаштириш, умумсистемали лойиҳалаш, лойиҳалашни бошқариш ва координациялаш, техника-иқтисодий планлаштиришни автоматлаштириш, моддий-техника таъминотини бошқаришни автоматлаштириш, бухгалтерия ҳисобини автоматлаштириш, АСУнинг техника воситаларини, ҳисоблаш ишларини (тажриба ишлаб чиқариши билан бирга), план вазифаларини стандарт процедураларни программалаштириш ва информация массивларини ташкил қилиш, АСУда ишлаб чиқаришни норматив тайёрлаш, АСУда норматив-справка таъминоти, АСУда ишлаб чиқаришни техника жиҳатидан тайёрлаш, информация-справка таъминоти.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан кейин — 1 ой.

Ҳужжатлар институт директори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: 700060 Тошкент, 545-абонемент қутиси, Жуковский кўчаси, 72-уй, телефон: 33-99-13.

ТОШКЕНТ ШАҲАР «УЗМЯСОРИБТОРГ» УЛГУРЖИ КОНТОРАСИГА (Олтинкўл кўчаси, 2-проезд, 115-уй)

катта омборчилар ва омборчилар, юкчилар (меҳнат ҳақи ишбай,) 4—5 разрядли ишчилар, лифтчилар, электропогрузка ҳайдовчилари, компрессорчи-машинистлар, фаррошлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси, ҳамда Тошкент шаҳар район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64697. Р 04282 Б. 1782.